

الف: دروس کارشناسی ارشد

واحدهای درسی (۳۲-۲۹ واحد)

ردیف	نوع واحد	تعداد واحد	ملاحظات
۱	دروس اجباری	۱۲	بر اساس جدول ذیربسط از هر گرایش
۲	دروس اختیاری	۹-۱۲	بر اساس جدول ذیربسط از هر گرایش
۳	سمینار و روش تحقیق	۲	
۴	پایان نامه	۶	

۱-۲ کارشناسی ارشد مهندسی پلیمر - فراورش

جدول ۱-۲: دروس اجباری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری PE4000	۳
۲	شیمی فیزیک پیشرفته پلیمرها PE4001	۳
۳	فرآورش پیشرفته پلیمرها PE4007	۳
۴	رنولوزی پیشرفته پلیمرها PE4004	۳

جدول ۲-۲ دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	مهندسی فرآیندهای پلیمریاسیون PE4003	۳
۲	پلاستیک‌های تقویت شده PE4101	۳
۳	خواص مهندسی پلیمرها PE4002	۳
۴	کامپوزیت‌های پیشرفته پلیمری	۳
۵	مهندسی رزین‌های پیشرفته پلیمری	۳
۶	طراحی و مهندسی فرآیندهای پلیمری به کمک رایانه PE4102	۳
۷	پلیمرهای زیست سازگار PE4103	۳
۸	طراحی و مهندسی قطعات لاستیکی PE4105	۳
۹	مهندسی الاف پیشرفته پلیمری PE4106	۳
۱۰	شیمی و فناوری پلی‌بورتان PE4107	۳
۱۱	مبانی چسبندگی PE4108	۳

۴-۲ کارشناسی ارشد مهندسی پلیمر - پلیمریزاسیون

جدول ۴-۲: دروس اجباری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری PE4000	۳
۲	شبیی فیزیک پیشرفته پلیمرها PE4001	۳
۳	سنتر پیشرفته پلیمرها و سامانه‌های کاتالیستی PE4400	۳
۴	مهندسی فرآیندهای پلیمریزاسیون PE4003	۳

جدول ۴-۲: دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	رئولوژی پیشرفته پلیمرها PE4004	۳
۲	هویت شناسی پیشرفته پلیمرها PE4006	۳
۳	تخریب و بادار سازی پلیمرها PE4009	۳
۴	کنترل پیشرفته فرآیندهای پلیمری PE4401	۳
۵	مهندسی واکنش‌های پلیمریزاسیون ناهمگن PE4402	۳
۶	انتخاب مواد و طراحی محصول PE4403	۳
۷	خواص مهندسی پلیمرها PE4002	۳
۸	مواد پلیمری پیشرفته PE4404	۳
۹	پدیده‌های انتقال در سامانه‌های پلیمریزاسیون PE4405	۳

۷-۲ کارشناسی ارشد مهندسی پلیمر - طراحی مولکولی

جدول ۱۳-۲: دروس اجباری

ردیف	نام درس	د واحد
۱	روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری PE4000	۳
۲	شیمی فیزیک پیشرفته پلیمرها PE4001	۳
۳	طراحی و سعмарی ماکرومولکولی PE4750	۳
۴	هویت شناسی پیشرفته پلیمرها PE4006	۳

جدول ۱۴-۲: دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	شیمی و سینتیک پیشرفته پلیمریزاسیون PE4701	۳
۲	فراؤرشن پیشرفته پلیمرها PE4007	۳
۳	مهندسی واکنش‌های پلیمریزاسیون ناهمگن PE4008	۳
۴	رنولوژی پیشرفته پلیمرها PE4004	۳
۵	تخرب و پایدار سازی پلیمرها PE4009	۳
۶	فیزیک پلیمرها PE4705	۳
۷	کاربردهای چدید مواد پلیمری PE4706	۳
۸	مواد پلیمری پیشرفته PE4404	۳
۹	مدل‌سازی مولکولی PE6018	۳
۱۰	خواص مهندسی پلیمرها PE4002	۳

ب : دروس دکتری

واحدهای درسی (۳۲ واحد)

ردیف	نوع واحد	تعداد واحد	ملاحظات
۱	دروس نظری	۱۵-۱۸	بر اساس جدول ۲-۱۷ یا دروس مشترک
۲	رساله	۲۱-۱۸	

۱. عنوانین دروس دوره دکتری مهندسی پلیمر در جدول ۲-۱۷ گردآوری شده است.

جدول ۲-۱۷: عنوانین دروس

ردیف	نام درس	کد درس	عداد واحد
۱	پدیده های انتقال در سامانه های پلیمری	PE6000	۳
۲	کامپوزیت های پلیمری هوشمند	PE6001	۳
۳	گاربرد رایانه در تحقیقات و طراحی	PE6002	۳
۴	mekanik ذره	PE6003	۳
۵	طراحی ماشین الات چاب	PE6004	۳
۶	ترمودینامیک محلول های پلیمری	PE6005	۳
۷	ستز و سینتیک پیشرفته پلیمرها	PE6006	۳
۸	مهندسی واکنش های پلیمریزاسیون	PE6007	۳
۹	روش های توبن آنالیز پلیمرها	PE6008	۳
۱۰	روش های اصلاح پلیمرها	PE6009	۳
۱۱	چسبندگی	PE6010	۳
۱۲	راکتورهای پیشرفته پلیمری	PE6011	۳
۱۳	کنترل خوردگی	PE6012	۳
۱۴	mekanik محیط های پیوسته	PE6013	۳
۱۵	ویسکوالاستیسته و ویسکوپلاستیسته	PE6014	۳
۱۶	اندازه گیری ظاهر اشیاء	PE6015	۳
۱۷	کلوبیدها و سطوح مشترک	PE6016	۳
۱۸	شیمی و تکنیولوژی پوشش های پودری	PE6017	۳
۱۹	مدل سازی مولکولی	PE6018	۳
۲۰	رنگ های سرامیکی	PE6019	۳
۲۱	پلیمرهای هادی	PE6020	۳
۲۲	mekanik کامپوزیت های پلیمری پرشده یا ذره	PE6021	۳

۲	PE6022	اختلاط در فرآیند های پلیمری	۲۳
۲	PE6023	معادلات اساسی سپلات پلیمری	۲۴
۲	PE6024	مباحث ویره	۲۵
۲	PE6025	مکانیک سطح تماس و تربولوژی پلیمرها	۲۶

۱. برای دوره دکتری اخذ واحد اجرای پیش بینی نشده و دانشجو می تواند با تایید استاد راهنما و گروه مربوط از کلیه دروس اختیاری (از بسته های تخصصی مختلف) واحد های آموزشی دوره دکتری را اخذ نماید.
- ۱ دانشجویان در طول دوره تحصیل و قبل از تاییدیه پیشنهاد رساله خود می توانند حداکثر یک درس به ارزش سه واحد تحت عنوان مباحث ویره پذیرانند. هدف از این درس، ارائه و بررسی پیشرفتی ترین مطالب و مباحث جدید در زمینه های تحقیقی است که امکان ارائه آن در قالب یک درس کلابیک فراهم نیست، و با هنوز برنامه درس به تصویب شورای برنامه ریزی ترسیمه باشد. شماره درس با استفاده از جدول کدگذاری شماره دروس، آخرین شماره درس مقطع دکتری در گزارش موره نظر است. عنوان و برنامه درس باید قبل از ثبت نام دانشجو به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده رسیده باشد.
- ۲ اگر دانشکده ای مایل به ارائه یک یا چند درس اختیاری باشد که در قهرست دروس ارائه شده توسط وزارت نباشد، می باید عنوان و سیلاس درس پیشنهادی را پس از بررسی مراجع ذیصلاح دانشگاه برای بررسی و تصویب به دفتر برنامه ریزی درسی وزارت ارسال نماید.

۱-۳- مهندسی پلیمر - فرآورش

عنوان درس: روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری (PE4000)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف:

- حل عددی معادلات دیفرانسیل به روش المان محدود
- بهینه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- استفاده از طراحی آزمایش در پژوهش
- روندهای پژوهشی در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سیستم‌های پلیمری

سرفصل درس:

مروری بر مبانی لازم

- دیدگاه‌های ماکروسکوپی، میکروسکوپی و مولکولی در فرمولبندی
- فرمولبندی با استفاده از معادلات دیفرانسیلی و انتگرالی قوانین پایستگی ممتد، انرژی و ماده در مختصات کارتزین، استوانه‌ای و کروی و بردارهای یکه و روابط بین بردارهای یکه بردارها، تنسورها و توابع برداری، روابط دیفرانسیلی در محورهای مختصاتی متعامد کارتزین و خمیده (curvilinear) مانند دیورزانس، کرل و گرادیان
- نظریه‌های انتگرال گیری: انتگرالهای برداری شامل انتگرال توابع اسکالار و برداری بر روی خط و رویه، قضایای گرین، استوکس و دیورزانس در محورهای مختصات متعامد

مبانی روش المان‌های محدود و حجم‌های محدود

- مقدمه‌ای بر حساب دیفرانسیل و انتگرال تغییراتی (وردشی، Variational Calculus) و حل معادلات دیفرانسیل با آن

- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل یک بعدی: فرم ضعیف شده، انتگرال گیری گوس، انواع توابع درونیابی، مسائل غیرخطی، آنالیز اندازه گام

- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع سهمی (انتقال گرمایی چابهاری، جریان سیالات با گرانشی پایین، پیش‌بینی سطوح آزاد در فرآیندهایی مانند اختلاط و تورم دای. و ...) مشتمل بر یادآوری روش‌های حل دستگاه معادلات دیفرانسیل شرایط اولیه و معادلات stiff

- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع بیضی (تنظیم انتقال گرمایی هدایت، جریان در دای. و ...)

- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل جریات سیالات به روش‌های ترکیبی (Mixed) و پالتی
- مقدمه‌ای بر حل معادلات به روش حجم محدود
- برنامه‌نویسی و تبدیل الگوریتم به برنامه کامپیووتری در حل مسائل یک بعدی و چندبعدی با استفاده از (MATLAB, Fortran, C++, ...)
- استفاده از یک نرم افزار المان محدود (مانند: Abaqus, ANSYS, COMSOL, MATLAB) جهت حل مسائل مهندسی

بهینه‌سازی

- تعریف اولیه، اصطلاحات، بیان ریاضی مسائل، فرموله کردن توابع هدف
- قیدهای تساوی و غیرتساوی، مشکلات روش‌های بهینه‌سازی
- تئوری بهینه‌سازی کلاسیک، شرایط لازم و کافی برای مسائل بهینه‌سازی، ماتریس هسین، دترمینان و مقادیر ویژه
- روش‌های عددی تعیین نقطه بهینه نامقید و مقید

طراحی آزمایش‌ها

- مقدمات آمار و انواع توزیع‌ها با تاکید بر توزیع Z و توزیع t
- آزمون فرضیه‌ها
- آزمایش‌هایی با یک عامل و تحلیل واریانس (ANOVA)
- آزمایش‌های با چند عامل و روش فاکتوریل کامل
- روش‌های فاکتوریل جزئی و بلوک‌های تصادفی
- روش رویه (سطح) پاسخ
- بهینه‌سازی بر اساس پاسخ سطح

روندهای پژوهشی

- تحقیقات جدید در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- گروه آموزشی امکان تغییر تا ۲۰٪ از سیلاس، با توجه به ماموریت دانشگاه، را دارد.

منابع و مأخذ:

- R. B. Bird, E. W. Stewart, E. N. Lightfoot, *Transport phenomena*, 2nd Ed., John Wiley & Sons, Inc. (2002)
- E. Kreyszig, *Advanced engineering mathematics*, 10th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2011)
- J. N. Reddy, *An introduction to the finite element method*, 4th Ed., McGraw-Hill Inc. (2019)
- O. Zienkiewicz, R. Taylor, and J. Z. Zhu, *The Finite Element Method: Its Basis and Fundamentals*, 7th Edition, Butterworth-Heinemann, (2013)
- T. I. Zohdi, *A Finite Element Primer for Beginners The Basics*, Springer International Publishing, (2015)

۶ حمیدرضا قریشی، مقدمه‌ای بر روش اجزایی محدود در مهندسی شیمی و پلیمر، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، (۱۳۹۳)

7. T. F. Edgar, D. M. Himmelblau, and L. S. Lasdon, *Optimization of Chemical Processes*, 2nd Ed., McGraw-Hill Book Co. (2001)
8. D. C. Montgomery, *Design and Analysis of Experiments*, 9th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2017)
9. R. H. Myers, D. C. Montgomery, C. M. Anderson-Cook, *Response Surface Methodology: Process and Product Optimization Using Designed Experiments*, 4th Ed., Wiley Series in Probability and Statistics, (2016)
10. Z. R. Lazic, *Design of Experiments in Chemical Engineering*, WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, (2004)
11. S. Park, *Robust Design and Analysis for Quality Engineering*, Chapman-Hall, (1996)

عنوان درس: شیمی فیزیک پیشرفته پلیمرها (PE4001)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشناز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: ارایه نظریه های بنیادین و تبیین جایگاه کاربردی آنها در انعطاف پذیری زنجیر، ترمودینامیک اتحال و جدائی فازی پلیمرها، ساختار و دینامیک زنجیر در حالت شیشه ای و بلورینه و انتقال های فی مابین، سطح و فصل مشترک و ژلینگی پلیمرها می باشد.

۱- نظریه انعطاف پذیری زنجیر پلیمر

۱- دوران داخلی و شکل فضائی زنجیر، ۲- انعطاف پذیری ماکرومولکول ها، ۳- نظریه کواتنم و ایزومری دورانی زنجیر

۲- ترمودینامیک محلول ها و مخلوط های پلیمری

۱- نظریه شبکه محلول های کوچک مولکولی، ۲- تعمیم روش شبکه به محلول پلیمری، نظریه فلوری- هاگینز، ۳- مدل محلول منظم تراکم پذیر مایز (Mayes)، ۴- معادله حالت فلوری- اوروال- ریج (FOV) و پنجه سازگاری

۳- جدائی فازی و توسعه مورفولوژی

۱- تعیین مرز فازی از طریق اتحال، ۲- شرایط فرآیند و توسعه مورفولوژی، ۳- نانوذرات و سازگاری آلیاژهای پلیمری، ۴- جدائی فازی در حین پلیمریزاسیون

۴- نفوذ از پلیمرها و نفوذ پلیمرها در یکدیگر

۱- خود نفوذی حلal در سامانه های پلیمر- حلal لاستیکی، ۲- نفوذ پلیمرها در یکدیگر، ۳- هندسه زنجیر و نفوذ: ماکرومولکول های خطی در برابر حلقوی، ۴- لایه شدن بین سطحی

۵- مبانی مولکولی انتقال شیشه ای

۱-۵ ناهمگونی دینامیک زنجیر، ۲-۵ مکانیک آماری و پیش بینی درجه حرارت انتقال شیشهای مخلوط های پلیمری، ۳-۵ محصور شدن زنجیر در مقیاس تانومتری و انتقال شیشهای آن، ۴-۵ خود تغیظی زنجیر و انتقال شیشهای موثر

۶- ترمودینامیک و سینتیک بلورینگی

۱-۶ افتخاریز چگالی؛ پدیده هسته‌گذاری در تبلور پلیمر، ۲-۶ ضخیم شدن لایه بلور در برابر رشد جانبی آن، ۳-۶ اثر توزیع شاخه‌های کوتاه بر سینتیک تبلور پلی‌اتیلن، ۴-۶ تسریع هسته‌گذاری بلور به کمک جدائی فازی با سازوکار تجزیه اسپینودال

۷- سطوح و فصول مشترک پلیمری

۱-۷ چسبندگی پلیمر، ۲-۷ تحرک پلیمر در فصل مشترک پلیمر/هوای ۳-۷ واخیسی فیلم آلیاژی پلیمر خطی/پلیمر ستاره‌ای، ۴-۷ قدرات پلیمری بر سطوح نرم: از مثلث نیومن تا قانون یانگ

۸- ژله شدن و ژل های پلیمری

۱-۸ تابعیت انتقال سل-ژل به غلظت، ۲-۸ ژلینگی مذاب پلیمری در مراحل اولیه تبلور، ۳-۸ فروپاشی ساختار لاستیک‌های پرشده با اعمال کرنش

منابع و مأخذ:

1. L. H. Sperling, "Introduction to Physical Polymer Science", 4th Ed. John Wiley, New York, 2006.
2. G. H. Fredrickson, "The Equilibrium Theory of Inhomogeneous Polymers", Clarendon Press, Oxford, 2006.
3. M. Rubinstein and R. Colby, Polymer Physics, Oxford University Press, London, 2003.
4. S. F. Sun, "Physical Chemistry of Macromolecules", John Wiley, New York, 2004.
5. G Strobel; "The Physics of Polymers", Springer, New York, 2007
6. L. A. Utracki and A. M. Jamieson, "Polymer Physics: From Suspensions to Nanocomposites and Beyond", Wiley, New York, 2010.

عنوان درس: فراورش پیشرفتی پلیمرها (PE4007)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشنباز: مبانی رنولوژی پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: ایجاد توانایی ارایه مدل (راه حل) در مسائل مهندسی با تاکید بر فرآیند شکل دهنده پلیمرها

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱-۱- تبیین ریاضی معادلات بقا (جرم، نیرو و انرژی)

۱-۲- تبیین ریاضی معادلات حالت

۱-۳- حل مسئله روانکاری و قالب های ساده (Lubrication App)

۲- اکسترودر با تک ماردون:

۲-۱- معرفی اجزای اکسترودر با تک ماردون، ۲-۲- ارایه و تحلیل مدل ناحیه پمپ، ۲-۳- ارایه و تحلیل مدل ناحیه حرکت جامد

۲-۴- ارایه و تحلیل مدل ناحیه ذوب

۲-۵- محاسبه انرژی و بالانس با حدیده

۳- خط تولید ورق:

۳-۱- معرفی تجهیزات تولید ورق، ۳-۲- ارایه و تحلیل مدل پیش قالب، ۳-۳- ارایه و تحلیل مدل دستگاه دو غلطک

۳-۴- ارایه و تحلیل مدل کشش ورق

۴- خط تولید فیلم چند لایه:

۴-۱- معرفی تجهیزات تولید فیلم، ۴-۲- ارایه و تحلیل مدل قالب فیلم چند لایه

۴-۳- ارایه و تحلیل مدل کشش و کشنه فیلم

۵- خط تولید کابل:

۵-۱- معرفی خط تولید کابل

۵-۲- ارایه و تحلیل مدل قالب تولید کابل

۶- خط پوشش دهنده:

- ۶-۱-معرفی خطوط پوشش دهی (غلطکی، تیغه‌ای و آزاد)، ۶-۲-ارایه و تحلیل مدل غلطک و ورق، ۶-۴-ارایه و تحلیل مدل دستگاه تیغه و ورق
- ۶-۴-ارایه و تحلیل مدل پوشش دهی آزاد
- ۷- خط ریسندگی الیاف:
- ۷-۱-معرفی تجهیزات تولید الیاف، ۷-۲-ارایه و تحلیل مدل قالب، ۷-۴-ارایه و تحلیل مدل جریان
- ۷-۴-ارایه و تحلیل مدل کشش
- ۸- دستگاه تزریق پلاستیک:
- ۸-۱-معرفی دستگاه تزریق پلاستیک، ۸-۲-ارایه و تحلیل مدل راتر، ۸-۴-ارایه و تحلیل مدل قالب صفحه‌ای
- ۸-۴-ارایه و تحلیل مدل قالب دایره مرکزی
- ۸-۵-پالنس نمودن قالب چند حفره‌ای
- ۹- دستگاه ترموفرمینگ:
- ۹-۱-معرفی دستگاه ترموفرمینگ
- ۹-۲-ارایه و تحلیل مدل قالب ساده ترموفرمینگ
- ۱۰- دستگاه پرس:
- ۱۰-۱-معرفی دستگاه پرس
- ۱۰-۲-ارایه و تحلیل مدل قالب پرس (جریان از مرکز)

منابع و مأخذ:

1. J. M. Dealy, K. F. Wissburn, Melt Rheology and Its Role in Plastics Processing: Theory and Applications, Kluwer Academic Publishers, 2012.
2. Z Tadmor and C. G. Gogos, Principles of Polymer Processing, Wiley, 2013.
3. D. G. Baird and D.I. Collias, Polymer Processing Principle and Design, 2nd Ed., Butterworth-Heinemann (2014)

عنوان درس: رئولوژی پیشرفتی پلیمرها (PE4004)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: توانایی درک خواص تهابی محصول با توجه به ساختار ایجاد شده در حین فرآیند

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱.۱- مقدمه‌ای بر رئولوژی پلیمرها

۲.۱- وابستگی گرانروی به سرعت برشی (Power law, Yasuda, Cross, Carreau) ...

۳.۱- تنسور تغییر شکل برای تغییر شکل‌های کوچک

۲- ویسکوالاستیسته خطی:

۱.۲- برش نوسانی با دامنه کم

۲.۲- بیان ریاضی انواع تغییر شکل‌های برشی و کششی تک محوره و دو محوره در تغییر شکل‌های خطی

۳.۲- توری‌های ملکولی بوش، زیم، و راز (Rouse, Zimm, Bueche)

۴.۲- مدل تیوب دوبی و ادوارد (Doi-Edwards Tube)، فرضیات (I_{AA}, Rigorous)، زمان‌های استراحت

۵.۲- سایر سازوکارهای رهایش از تنفس

۶.۲- تعیین کیفی و کمی ساختارهای ملکولی با استفاده از ویسکوالاستیک خطی

۳- ویسکوالاستیک غیر خطی:

۱.۳- تنسور تغییر شکل کوشی، فینگر و غیر متغیرهای آنها (Finger, Cauchy)

۲.۳- بیان ریاضی انواع تغییر شکل‌های برشی و کششی تک محوره و دو محوره در تغییر شکل‌های غیر خطی

۳.۳- مدل سیال شبیه لاستیکی لاج (Lodge Rubber-Like Liquid Model)

۴.۳- مدل سیال شبیه لاستیکی در انواع تغییر شکل‌های برشی

۵.۳- مدل سیال شبیه لاستیکی در انواع تغییر شکل‌های کششی

۶.۳- مدل BKZ در انواع تغییر شکل‌های برشی و کششی

۷.۳- معادله واگتر وتابع نرم شوندگی (Damping) با شرط تفکیک پذیری و ...

۸.۳- انواع توابع نرم شوندگی تجربی و تئوری

۴- مسایل متفرقه در رنولوژی پلیمرها:

- ۱.۴- واپستگی گرانبروی به درجه حرارت
- ۲.۴- قانون کاکس- مرز (Cox-Merz Rule)
- ۳.۴- روش‌های عملی انجام آزمون‌های رنولوژیکی
- ۴.۴- پیشرفت‌های اخیر در رئومترهای برشی و کششی (تک محوره و دو محوره)

منابع و مأخذ:

1. J.M. Dealy, K.F. Wissbrun, *Melt Rheology and Its Role in Plastics Processing*, Van Nostrand Reinhold, (1999)
2. J.M. Dealy, R.G. Larson, *Structure and Rheology of Molten Polymers: From Structure to Flow Behavior and Back Again*, Hanser Gardner (2006)
3. J.M. Dealy, J. Wang, *Melt Rheology and its Application in the Plastics*, (2013)
4. R.B. Bird, R.C. Armstrong, O. Hassager, *Dynamics of Polymeric Liquids*, Vol 1, 2nd Ed. Wiley Interscience Publication (1987)
5. R.G. Larson, *Constitutive Equations for Polymer Melts and Solutions*, Butterworths, Boston (1988)

عنوان درس: خواص مهندسی پلیمرها (PE4002)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: کاربرد ریاضیات پیشرفته در مهندسی پلیمر

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی خواص مهندسی پلیمرها و کامپوزیت‌های پلیمری با تأکید بر خواص مکانیکی آنها از طریق درک مفاهیم تنش و کرنش، معادلات مشخصه مواد الاستیک/ویسکوالاستیک/پلاستیک، و سازوکارهای استحکامی و شکست این مواد

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱.۱- تعریف پلیمرهای جامد و خواص آنها

۲.۱- تظریه محیط‌های پیوسته و مروری بر تنسورها

۲- تنش و کرنش در یک محیط پیوسته:

۱.۲- حرکت و تغییر شکل در محیط پیوسته از دیدگاه لاغرانژی و اوبلری

۲.۲- تغییر شکل‌های کوچک و تنسورهای تغییر شکل و کرنش

۳.۲- قانون تجزیه قطبی و تنسورهای تغییر شکل بزرگ کوشی، فینگر و کرنش‌های لاغرانژی و اوبلری

۴.۲- نیروهای داخلی در محیط پیوسته و مفهوم تنش

۵.۲- تنسورهای تنش کوشی و پیولا-کرکوف (Piola-Kirchhoff)

۳- معادلات حالت برای مواد الاستیک جامد:

۱.۳- جامدات الاستیک، همسانگرد (ایزوتروپیک)، و خطی

۲.۳- جامدات الاستیک و همسانگرد (ایزوتروپیک) تحت تغییر شکل‌های بزرگ

۳.۳- توابع انرژی کرنشی و روابط تنش-کرنش غیر خطی

۴.۳- مثال‌هایی از روابط تنش-کرنش غیر خطی در پلیمرهای غیر قابل تراکم

۴- خواص ویسکوالاستیک پلیمرهای جامد:

۱.۴- رفتار ویسکوالاستیک گذرا (خوش و آسودگی از تنش)

- ۴- رفتار ویسکوالاستیک شبه پایدار (رفتار دینامیکی مکانیکی)
- ۴- مدل های ویسکوالاستیک خطی و اصل برهمنهش بولتزمن
- ۴- رفتار ویسکوالاستیک غیر خطی در کامپوزیت های پلیمری
- ۴- اصل برهمنهش زمان و درجه حرارت

۵- رفتار پلاستیک پلیمرها:

- ۵- رفتار تسلیم در مواد پلاستیک و معیارهای تسلیم ترسکا (Tresca) و وان- میس (Von-Mises)
- ۵- رفتار تسلیم در پلیمرها: اثر فشار هیدرواستاتیک و غیرهمگرایی
- ۵- مقدمه ای بر معادلات حالت برای پلاستیک ها: پلاستیک ایدهال (Levy-Mises)، الاستوپلاستیک (Hencky)، پلاستیک واقعی (Prandtl-Reuss)

۶- رفتار شکست پلیمرها:

- ۶- مکانیک شکست خطی و نظریه گریفیت (Griffith)
- ۶- تحلیل تعیین نرخ انرژی آزاد شده کرنشی در شکست
- ۶- تحلیل فاکتور شدت تنش در شکست
- ۶- اندازه گیری انرژی پارگی و استحکام پارگی در پلیمرها

۷- مقاومت به ضربه و خستگی در پلیمرها:

- ۷- مقاومت به ضربه در پلیمرها
- ۷- مقاومت به خستگی تحت بارهای دینامیکی و حرارتی
- ۷- معادلات رشد ترک در خستگی مکانیکی

۸- خواص الکتریکی و نوری پلیمرها

- ۸- خواص الکتریکی
- ۸- خواص نوری

منابع و مأخذ:

1. I.M. Ward, J. Sweeney, *An Introduction to Mechanical Properties of Solid Polymers*, 3rd Ed., John Wiley & Sons, Ltd. (2010)

2- M Lai, E. Krempl, D. Ruben, *Introduction to Continuum Mechanics*, 4th Ed., Edition, Elsevier Inc. (2010)

4- L. E. Malvern, *Introduction to the Mechanics of a Continuous Medium*, Prentice-Hall, Inc. (1987)

عنوان درس: مهندسی فرآیندهای پلیمریزاسیون (PE4003)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنباز: مهندسی پلیمریزاسیون (کارشناسی)

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

هدف: آشنایی با مفاهیم و اصول مدل سازی سینتیک و طراحی واکنش‌های پلیمریزاسیون

۱- مفاهیم اولیه در طراحی فرآیندهای پلیمریزاسیون

سطوح مختلف طراحی راکتورها، دسته‌بندی راکتورها از نظر عملکرد، دسته‌بندی راکتورها براساس تبادل انرژی و جرم، اختلاط در راکتورها، انتخاب نوع راکتور، عوامل مهم در انتخاب راکتورها

۲- مبانی سینتیک واکنش‌های شیمیایی پلیمرها

۳- راکتورهای ناپیوسته پلیمریزاسیون

راکتورهای ناپیوسته ساکن، راکتورهای ناپیوسته با اختلاط کامل (همزن‌دار)، اختلاط در راکتورهای همزن‌دار، آزمودن کارآیی اختلاط، انتقال حرارت در راکتورهای مخزنی همزن‌دار، طراحی بدنه راکتور، راکتورهای ناپیوسته با اختلاط کامل صنعتی، راکتورهای ناپیوسته پلیمریزاسیون لگچرخی، محاسبات سینتیکی در راکتورهای ناپیوسته، محاسبه زمان واکنش در راکتورهای ناپیوسته با اختلاط کامل همزن‌دار، محاسبات انتقال حرارت در طراحی راکتورهای ناپیوسته، مشخصات ویژه طراحی راکتورهای ناپیوسته پلیمریزاسیون.

۴- راکتورهای نیمه‌پیوسته پلیمریزاسیون

واکنش‌های هموپلیمریزاسیون، واکنش‌های کوبیلمیریزاسیون

۵- راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل پلیمریزاسیون

پدیده جدایش در راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل، راکتورهای همزن‌دار جدایش بافت، راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل در حالت پایا، مراحل پایا در تانک‌های همزن‌دار، شیوه‌های مرسوم سرمایش در راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل، پلیمریزاسیون‌های آبجوتی، پلیمریزاسیون‌های رادیکال آزاد، واکنش‌های هموپلیمریزاسیون، واکنش‌های کوبیلمیریزاسیون، توزیع وزن مولکولی

پلیمریزاسیون‌های رادیکالی در راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل، توزیع وزن مولکولی پلیمریزاسیون‌های مرحله‌ای در راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل، دینامیک راکتورهای پیوسته با اختلاط کامل، دینامیک پیکربندی‌های راکتورهای دیگر، اتصال راکتورهای با اختلاط کامل هم حجم

۶- راکتورهای پیوسته لوله‌ای پلیمریزاسیون

عوامل مهم در تجزیه و تحلیل رقتار یک راکتور لوله‌ای، طوبیل شدن تمودار سرعت، گریز دمایی، تأثیر بر آیند لوله‌های مختلف بر واکنش (برهم‌کش لوله به لوله)، راکتورهای پیوسته لوله‌ای در حالت پایا، معادلات انتقال مومنتوم، حرارت و جرم، اتصال راکتورهای یا جریان قالبی، راکتورهای پیوسته حلقه‌ای پلیمریزاسیون، راکتورهای پیوسته با اختلاط ساکن پلیمریزاسیون، مقایسه راکتورهای لوله‌ای با راکتورهای با اختلاط کامل، راکتورهای لوله‌ای اصلاح شده، راکتورهای پیوسته استوانه‌ای پلیمریزاسیون، معادلات راکتور لوله‌ای، مدل‌سازی متoste‌های عددی و وزنی وزن مولکولی در راکتورهای لوله‌ای.

۷- دسته‌بندی راکتورها براساس محیط واکنش‌های پلیمریزاسیون

راکتورهای گاز- مایع، راکتورهای مایع- مایع، راکتورهای گاز- مایع- چامد، راکتورهای بستر ثابت، راکتورهای دوغابی، سامانه‌های دوفازی در راکتورهای پلیمریزاسیون، راکتورهای پلیمریزاسیون دوغابی، راکتورهای پلیمریزاسیون محلولی، راکتورهای پلیمریزاسیون فاز گازی، راکتورهای واکنش‌های کاتالیزوری چامد،

۸- فرآیندهای شکل‌دهی واکنشی پلیمریزاسیون

سینتیک در قالبگیری تزریقی واکنشی، انواع اختلاط در قالبگیری تزریقی واکنشی، فرآیند اکستروژن واکنشی، زمان افامت و چگونگی توزیع آن، میزان ارزی لازم و عوامل مؤثر بر آن، توزیع درجه تبدیل در فرآیندهای اکستروژنی واکنشی، تابع توزیع تبدیل، پلیمریزاسیون‌های مرحله‌ای، مهندسی واکنش، راکتورهای دارای جریان کششی پیوسته، اکسترودر به عنوان یک راکتور، اکسترودر مورد استفاده به عنوان اکسترودر واکنشی، تحلیل جریان در اکسترودر دو پیچه همسوگرد، بررسی انواع مدل‌سازی‌های زمان افامت در اکسترودرهای دوپیچه، توزیع زمان افامت در اکسترودر دو پیچه همسوگرد، معیارهای اختلاط با استفاده از گرادیان‌های سرعت و تغییر شکل، روش‌های تحلیلی میدان جریان،

۹- مدل‌سازی طرح راکتور

، تعریف نوع واکنش، طراحی، ساخت و راهنمایی یک واحد آزمایش، جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل مراحل ساخت مدل، بهدست آوردن مکانیسم و سینتیک اولیه واکنش، مطالعه نکات ایمنی، تعیین نوع راکتور و هیدرودینامیک آن، هاداده تعیین جزئیات برای تکمیل مدل، انتخاب معادلات موازنۀ صحیح، انتخاب روش‌های ارزیابی، تعیین ساختار مدل و روش‌های حل آن، توسعه مدل اولیه، در نظر گرفتن جزئیات بیشتر برای مدل نهایی، توسعه مدل نهایی با عوامل تنظیم‌کننده، انجام عملیات بزرگ‌سازی و برقراری طراحی بهینه.

۱۰- افزایش مقیاس فرآیندهای پلیمریزاسیون

اهداف افزایش مقیاس، ملاحظات ضروری در فرآیند افزایش مقیاس، مراحل یک فرآیند تولیدی، مقیاس آزمایشگاهی، مقیاس کارگاهی، مقیاس نیمه صنعتی، واحد صنعتی، عوامل مؤثر در تعیین ظرفیت واحد، انتخاب راکتور، دلایل انتخاب فرآیندهای ناپیوسته، پدیده‌های مهم و تأثیرگذار بر طراحی راکتور، روش‌های مختلف افزایش مقیاس راکتورهای شیمیایی، مهندسی معکوس و تحلیل رزیم جریانی، معادلات تجربی، تئوری اصولی، مشابه‌سازی، آنالیز ابعادی، قواعد سرانگشتی، افزایش مقیاس پارامترهای اختلاط، زمان‌های اختلاط و بزرگسازی مقیاس، افزایش مقیاس راکتورهای پلیمری، راکتورهای مخزنی همزن دار پلیمریزاسیون، نسبت سطح به حجم، نسبت توان بر واحد حجم همزن، سرعت نوک پره، سرعت پمپ کردن بر واحد حجم، مباحث انتقال حرارت، سری کردن راکتورهای مخزنی همزن دار پلیمریزاسیون، اصول طراحی راکتورهای لوله‌ای، معادلات بزرگسازی راکتورهای لوله‌ای، روش‌های بزرگسازی برای راکتورهای لوله‌ای، مباحث انتقال حرارت در محاسبات بزرگسازی راکتورهای لوله‌ای، مخلوط‌کن‌های ساکن، راکتورهای اکسترودری و شب‌اکسترودری، مبانی ایمنی در تعمیر افزایش مقیاس راکتورهای پلیمری، افزایش مقیاس در دیگر تجهیزات فرآیندی.

مراجع:

۱. مبانی مهندسی پلیمریزاسیون جلد چهارم "طراحی راکتورهای پلیمری". وحید حدادی اصل، انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۹۱.
2. "Handbook of Polymer Reaction Engineering", by Meyer and Keurentjes, Wiley, 2005.
3. C. McGreavy, Polymer Reactor Engineering, Wiley (2005).
4. G.F. Froment, K.B. Bischoff and J. De Wilde, *Chemical Reactor Analysis and Design, 3rd Edition*. 2010: John Wiley & Sons.

عنوان درس: پلاستیک های تقویت شده (PE4101)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌تیاز: خواص مهندسی پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی مفاهیم پایه رفتار مکانیکی کامپوزیت ها به عنوان مواد سازه ای با تاکید بر کامپوزیت های پلیمری حاوی الیاف بلند و کوتاه، تک لایه و چند لایه و آشنایی با نانو کامپوزیت ها

سرفصل درس:

۱ مقدمه

۱-۱ پیشینه تاریخی تکامل تدریجی مواد

۲-۱ مژومات اساسی سازه ها

۳-۱ تعاریف و تقسیم بندی کامپوزیت ها

۲ تحلیل میکروسکوپی و ماکروسکوپی کامپوزیت ها

۱-۲ تحلیل سفتی تک لایه

۲-۲ تک لایه همسانگرد، تک لایه غیر همسانگرد و ارتوتروپیک

۳-۲ انتقال خواص الاستیک

۳ تحلیل استحکام تک لایه

۱-۳ تک لایه همسانگرد، تک لایه غیر همسانگرد و ارتوتروپیک،

۲-۳ معیار های ساقط شدگی و گزینش معیار مناسب

۴ تحلیل کامپوزیت های حاوی الیاف کوتاه

۱-۴ کامپوزیت های تقویت شده با الیاف

۲-۴ کامپوزیت های تقویت شده با ریبون

۵ چند لایه ها

۱-۵ انواع چند لایه‌ها

۲-۵ معادلات قانون مند (مشخصه) چند لایه‌ها

۳-۵ تحلیل سفتی چند لایه‌ها، تخمین خواص الاستیک

۴-۵ تحلیل استحکام چند لایه‌ها، اولین و آخرین تک لایه ساقط شده، تخمین استحکام چند لایه‌ها

۶ کوشش‌ها و تنش‌های حرارتی، رطوبتی و هردو باهم، تنش‌های پسماند

۷ نانو کامپوزیت‌ها

مراجع و مأخذ:

1. P.K. Mallick, *Fiber Reinforced Composites; Materials, Manufacturing and Design*, CRC Press Taylor and Francis Group, LLC, (2008)
2. V.V. Vasiliev, E. Morozov, *Advanced Mechanics of Composite Materials*, Elsevier, (2007)
3. J.H. Koo, *Polymer Nanocomposites; processing, Characterization, and applications*, McGraw-Hill, (2006)
4. B.D. Agarwal, L.J. Broutman, *Analysis and Performance of Fiber Composites*, 3rd Ed., Wiley, (2006)
5. Vikas Mittal, Optimization of polymer nanocomposite Properties, Wiley-VCH, (2010).

عنوان درس: کامپوزیت های پیشرفته پلیمری (PE4600)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنهاد: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: تبیین مبانی علمی و کاربردی کامپوزیت های پیشرفته پلیمری در صنایع پیشرفته

سرفصل های درس:

۱- مقدمه

۲- مواد کامپوزیتی پیشرفته پلیمری و اجزاء آن

۳- ساخت و خواص کامپوزیت های پیشرفته پلیمری

۴- طراحی حالت محدود

۵- تقویت و تعمیر بتن به کمک کامپوزیت های لیفی

۶- تقویت کننده های کامپوزیت های پلیمری پیشرفته برای ساخت بتن

۷- کاربردهای عمرانی و ساخت راه و ساختمان

۸- آینده کامپوزیت های پلیمری پیشرفته در مهندسی عمران (ژئومبیرین ها، ...)

1. L. C. Hollaway and P. R. Head, Advanced Polymer Composites and polymers in the civil infrastructure, Elsevier Science and Technology, 2001.
2. B. Z. Jang, Advanced Polymer Composites: Principles and Applications, CRC Press, 1994.
3. Domenico Brigante, New Composite Materials: Selection, Design, and Application, Springer, 2015.

عنوان درس: مهندسی رزین های پیشرفته پلیمری (PE4601)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنهاد: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: تبیین نقش رزین ها و معیارهای اصولی در انتخاب و استفاده از آنها در یک کاربرد خاص

سرفصل های درس:

۱-نقش و وظایف رزین ها در کامپوزیت های پلیمری

۲- انواع مختلف رزین ها

۳- خواص و نکات فرایندی رزین ها: پلی استر غیر اشباع، بیس فنل آ، وینیل استر، اپوکسی، فنلی، سیلیکون ها، پلی یورتانها

۴- معیارهای انتخاب یک رزین

۵- رفتار پختی و سینتیک پخت

۶- کمترولوژی رزین ها

۷- نقش فشار- دما و زمان و چگونگی طراحی یک چرخه پخت

۸- نقش فصل مشترک و سازگاری رزین با تقویت کننده

1. D. Ratna, Handbook of Thermoset Resins, iSmithers, UK, 2009.
2. S. K. Mazumdar, Composites Manufacturing: Materials, Products, and Process Engineering, CRC Press, 2002.

عنوان درس: طراحی و مهندسی فرایندهای پلیمری به کمک رایانه (PE4102)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیش‌نیاز: شکل دهنده پیشرفتی پلیمرها، روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی روش‌های حل معادلات اصلی در شبیه‌سازی فرایندهای شکل دهنده پلیمرها

سرفصل درس:

۱-معادلات اصلی پلیمرها

۲- انواع جریانات در فرایندهای شکل دهنده

۳- معادلات تعیین کننده در شبیه‌سازی فرایندهای شکل دهنده

۴- تعریف کلی روش حجم محدود در حل معادلات فرایندهای شکل دهنده

۵- شبیه‌سازی مدل‌های متغیر در فضا توسط روش حجم محدود

۶- شبیه‌سازی مدل‌های متغیر در زمان توسط روش حجم محدود

۷- تعریف کلی روش اجزای محدود در شبیه‌سازی فرایندهای شکل دهنده

۸- حل جریانات مواد غیر نیوتونی توسط روش اجزای محدود

۹- حل جریانات مواد ویسکوالاستیک توسط روش اجزای محدود

۱۰- آخرین پدیده‌ها در حل مشکلات جریانات مواد تابع زمان توسط روش اجزای محدود

مراجع:

[1] J.A. Pearson, *Computational Polymer Processing*, John Wiley & Sons Inc. (1985)

[2] S. Crochet, *Computational Fluid Dynamics*, Hanser Publisher (1992)

[3] H.K. Versteeg, W. Malalasekera, *An Introduction to Computational Fluid Dynamics-The Finite Volume Method*, Prentice Hall, 2007

[4] D.Kuzmin, J. Hamaainen, *Finite Element Methods for Computational Fluid Dynamics: A Practical Guide*, Siam Pub., 2014

عنوان درس: پلیمرهای زیست سازگار (PE4103)

نام درس: پلیمرهای زیست سازگار

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف:

سر فصل درس:

- ۱- زیست سازگاری و زیست تخریب پذیری تعریف زیست سازگاری و خون سازگاری تاثیر خواص پلیمرها بر روی زیست سازگاری و خون سازگاری تجوده تعامل سلول ها و بافت ها با سطوح پلیمری و روش های ارزیابی زیست سازگاری روش های ارزیابی زیست سازگاری و خون سازگاری به صورت داخل بدنی و خارج بدنی سازوکار های تخریب در محیط های زیستی، نحوه تخریب زیستی پلیمرها، فرسایش سطحی و تخریب توده
- ۲- پلیمرهای زیست تخریب پذیر در مهندسی بافت پلی استرها پلی یورتان ها پلی اپتیکریدها پلی فسفازین ها پلی اورتواسترها پلی امیدها پلی کربنات ها
- ۳- سینتیک و مکانیزم های زیست تخریب پذیری پلیمرها
- ۴- پلیمرهای طبیعی به عنوان داربست در مهندسی بافت کیتین و کیتوسان هیالورونیک اسید آلجنینک اسید کلارن ژلاتین پلی ساکاریدها (سلولز)، روش های ساخت داربست های مهندسی بافت
- ۵- کاربرد پلیمرها در داروسانی و زیست چسب های پلیمری
- ۶- کاربرد پلیمرها در دندان پزشکی، کاربرد پلیمرها در اورتوپدی و سیمان های استخوانی
- ۷- کاربرد پلیمرها در چشم پزشکی
- ۸- کاربرد پلیمرها در مهندسی بافت و ترمیم پوست
- ۹- خون سازگاری پلیمرها و کاربرد آنها در سیستم های قلبی عروقی
- ۱۰- روش های اصلاح سطوح پلیمرها زیست سازگار: روش های فیزیکی، بیولوژیکی، مکانیکی و شیمیایی و روش های شناسایی سطوح پلیمرهای زیست سازگار
- ۱۱- روش های ارزیابی درون تنی و برون تنی زیست سازگاری و روش های سترون سازی پلیمرها

مراجع

1. By Buddy D. Ratner, Allan S. Hoffman, Frederick J. Schoen, Jack E. Lemons, Biomaterials Science: An Introduction to Materials in Medicine, 3rd Ed. 2012.
2. J. Park, Biomaterials: An Introduction.
3. Anthony Atala, Robert Paul Lanza, Methods of Tissue Engineering.
4. Rachel Williams, Surface Modification of Biomaterials: Methods, Analysis and Applications, Woodhead Publishing Limited, 2011

9

عنوان درس: طراحی و مهندسی قطعات لاستیکی (PE4105)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنباز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی مراحل طراحی، مهندسی، و ساخت قطعات لاستیکی و روش‌های اندازه‌گیری خواص مکانیکی، دینامیکی، استحکامی آنها. همچنین معرفی فناوری‌های موجود در ساخت محصولات لاستیکی مختلف

سرفصل درس:

۱- مقدمه‌ای بر آمیزه کاری لاستیک

۱.۱- الاستومرها، ۲.۱- ولکانش لاستیک، ۳.۱- پرکننده‌ها و دیگر مواد افزودنی

۲- مدول و خواص مکانیکی لاستیک‌های پر شده

۱.۲- خواص الاستیک غیرخطی لاستیک‌ها (هایبرالاستیسیته)

۲.۲- خواص ویسکوالاستیک غیرخطی لاستیک‌ها

۳- استحکام لاستیک

۱.۳- تقویت لاستیک با پرکننده‌های تقویتی

۲.۳- تانوکامبوزیت‌های لاستیکی

۳.۳- شکست، خستگی و ازکارافتادگی در لاستیک‌ها

۴.۳- عوامل هندسی و فرایندی در استحکام لاستیک

۴- دوام پذیری لاستیک‌ها

۱.۴- عوامل فیزیکی و شیمیایی در دوام پذیری لاستیک‌ها، ۲.۴- خرش، رهایی از تنش، و پسماند، ۳.۴- اثرات دما، عوامل شیمیایی و محیطی

۵- اصطکاک و سایش در لاستیک ها

۱.۵- سازوکار های اصطکاک در لاستیک ها

۲.۵- اثرات بار، سرعت و زیری سطح بر اصطکاک لاستیک ها

۳.۵- سازوکار های سایش در لاستیک ها

۴.۵- ارتباط سایش با شکست سطحی در لاستیک ها

۶- اصول طراحی قطعات لاستیکی

۱.۶- بوشینگ ها و ضربه گیرها در بارگیری فشاری و برشی (استاتیکی)

۲.۶- لرزه گیرها و جداگرهای دینامیکی

۷- طراحی قطعات لاستیکی با تحلیل المان های محدود

۱.۷- توانایی ها و عملکرد های تحلیل المان های محدود در طراحی قطعات لاستیکی

۲.۷- اجزاء یک مدل المان های محدود

۳.۷- مثال هایی از تحلیل المان های محدود برای کاربردهای لاستیکی

۸- آزمون های لاستیک

۱.۸- آزمون های کوتاه مدت برای خواص تنش-کرنش

۲.۸- آزمون هایی برای خواص دینامیکی لاستیک

۳.۸- آزمون های اندازه گیری اصطکاک و سایش لاستیک

۴.۸- آزمون های خزش، آسودگی از تنش، و پسماند مکانیکی در لاستیک

۹- ساختار و طراحی تایر

۱.۹- عملکرد های تایر

۲.۹- اجزاء اصلی تایر

۳.۹- کامپوزیت های لاستیک- الیاف

۱۰- تکنولوژی فرایند قطعات لاستیکی

- ۱.۱۰- تکنولوژی فرایند تسمه نقاله های لاستیکی، ۲.۱۰- تکنولوژی فرایند کابل ها و شیلنگ های لاستیکی،
- ۳.۱۰- تکنولوژی فرایند ضربه گیرها و جداگرهای لاستیکی، ۴.۱۰- تکنولوژی فرایند غلتک های لاستیکی،
- ۵.۱۰- تکنولوژی فرایند درز گیرها، چسب ها، لاتکس ها، و اسفنج های لاستیکی، ۶.۱۰- تکنولوژی فرایند وسایل ورزشی و زیره کفش لاستیکی

منابع و مأخذ:

- 1- A. N. Gent, *Engineering with Rubber-How to Design Rubber Components*, 2nd Ed., Hanser Publisher (2000)
- 2- P. C. Powell, *Engineering with Polymers*, Chapman and Hall (1983)
- 3- E. F. Gobel, *Rubber Spring Design*, John Wiley & Sons (1974)
- 4- A. K. Bhowmick, *Rubber Products Manufacturing Technology*, CRC Press (1994)

عنوان درس: مهندسی الیاف پیشرفته پلیمری (PE4106)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنباز: فرآورش پیشرفته پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی اصول فرایند رشتن و مطالعه نظری و تجربی تعامل رئولوژی/امکانیک (رئومکانیک) آن

سرفصل درس:

۱- مقدمه

۲- تعریف رشتن و مقایسه عملکرد انواع روش‌های تولید الیاف مصنوعی

۳- اصول رشتن و معیار ارزیابی آن

۴- رئومکانیک رشتن الیاف مصنوعی

۵- مدل سازی پدیده رشتن

۶- سینتیک انجاماد و تشکیل ساختمان نخ

۷- سامانه‌های رشتن تحقیقاتی و تولید صنعتی الیاف مصنوعی

۱۰- آخرین پدیده‌ها در حل مشکلات جریانات مواد تابع زمان توسط روش اجزای محدود

منابع و مأخذ:

1. A. Ziabecki, *Fundamentals of Fiber Formation*, John Wiley & Sons (1976)
2. Gupta and Kuthari, "Manufactured Fibre Technology", Chapman & Hall, London, 1997.
3. Zbigniew K. walczak, "Process of Fiber Formation", Elsevier, London, 2002.
4. Donald G. Baird and Dimitris I. Collias, " Polymer Processing: Principles and Design" John Wiley and Sons, New York, 2004.
5. Tadmor and Gogos, *Principles of Polymer Processing*, 2006.

عنوان درس: شیمی و فناوری پلی یورتان (PE4107)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشنبه: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: شناخت پلی یورتاناها و گستره فرمولاسیون و خواص محصولات آنها اعم از الاستومر، چسب، فوم، رزین و روکش

مقدمه و تاریخچه

دسته بندی پلی یورتان ها

الاستومر ها، فوم ها، چسب ها، رنگ و روکش، مواد درزگیر،

اساس شیمی پلی یورتان

واکنشهای بین ملکولی انتقال هیدروژن (واکنش با آب، الكل، آمین، اسیدهای کربوکسیلیک، فنل، آمید، اوره و یورтан)، واکنشهای خودافزایشی (پلیمرشدن خطی، تشکیل کاربودی ایمید، دی مرشد، تری مرشد)، واکنشهای متفرقه (واکنشهای فریدل کرافت، واکنش با ترکیبات غیراشباع، واکنش با هالوژن ها)

شیمی الاستومرهای پلی یورتان

مواد اولیه مورد نیاز، دی ایزو سیانات ها (البفاتیک، سیکلوآلیفاتیک، اروماتیک)، پلی ال ها (پلی استر، پلی اتر)، زنجیرافزارهای دی الی و دی آمینی، کاتالیزور ها (اسیدی، بازی، الی فلزی)

سنتر الاستومرهای پلی یورتان

مفاهیم اکی والان، محاسبه درصد NCO، محسنه عدد هیدروکسیل، اندیس ایزو سیانات، مفاهیم نسبت های مولی، محاسبه برای یک نمونه الاستومر پلی یورتان، ایجاد پیوند های عرضی، سورفتانت ها (یونی و غیریونی)

روش های سنتر پلی یورتان ها

روش پیش پلیمری، روش نیمه پیش پلیمری، روش یک مرحله ای، پخت پلی یورتان ها (Post Curing) و (Curing

طبقه بندی الاستومر های پلی یورتان

پلی یورتان های قابل ریخته گری، (روشهای تهیه، دمای واکنش، مواد بکار رفته)، پلی یورتان های غلطک پذیر (پخت گوگردی، پخت پراکسیدی، پخت ایزوسیاناتی)، پلی یورتanhای ترموبلاستیک (خطی، دارای پیوند عرضی جزئی)، نحوه سنتز و تهیه، روشها فرایند، محصولات تجاری، پلی یورتanhای شفاف

ارتباط خواص و ساختار در پلی یورتان ها

ساختار مورفولوژیکی الاستومر های پلی یورتان، ارتباط خواص و ساختار شبیهای، اثر ساختاری قسمت های نرم (ائزهای اتر، اتر پلی استر)، اثر ساختاری قسمت های سخت (ائزهای ایزوسیاناتها، اثر زنجیر افزاینده ها)، اثر اندازه قسمت های نرم و سخت، اثر ایجاد پیوند عرضی (ائزهای آلفونات، اثر بیوره، اثر ایزوسیانورات)، مقایسه دی ال ها و دی آمین ها بر خواص، اثر پلاستی سایزرهای

پایداری حرارتی پلی یورتان ها

عوامل پایداری حرارتی پلی یورتان ها، اثر ساختار مواد تشکیل دهنده، اثر ساختاری دی ایزوسیاناتها، اثر پیوند عرضی، اثر ساختار ایزوسیانورات، اثر ساختاری زنجیر افزاینده ها (دی ال ها و دی آمین ها)، اثر قسمت های نرم

فوم های پلی یورتان

اصول اولیه تشکیل فوم (تشکیل حباب، رشد حباب، پایداری حباب)، روش های تهیه فوم (مکانیکی، فیزیکی)، انواع فوم (نرم، نیمه سخت، سخت)، روش های تولید، فوم هی سلول باز، فوم های سلول بسته، مواد تشکیل دهنده فوم (ماده پلیمری، مواد افزونی، مواد پف زا، مواد هسته ساز، سورفتانت ها، کاتالیزور ها)، کاربرد فوم ها بررسی خواص فوم ها، فناوریهای تولید

چسب های پلی یورتان

چسب های دوجزی و واکنشی، چسب های تک جزئی و واکنشی، چسب های دو جزئی حلالي، چسب های تک جزئی حلالي، چسب های دیسپرشن آبی، هات ملت های یورتانی، روش های تولید، موارد کاربرد

پلی یورتان های پایه آبی

مقدمه، ساختار پلی یورتان های توزیع شده در آب، انواع امولسیفارهای (آنیونی، کاتیونی، غیریونی)، فرایندهای آماده سازی (فرایند استون، فرایند اختلاط پیش پلیمر، فرایند کتامین-کتازین، فرایند مذاب داغ)، کاربردهای

آنالیز شیمیایی پلی یورتان ها

شناخت ایزو سیانات ها، شناخت ایزوجیر افزاینده ها، اسپکتروسکوپی IR، تکنیک ATR، محاسبه در صد پیوند هیدروژنی، مطالعات DMTA، مطالعات DSC، مطالعات اشعه X، مطالعات میکروسکوپ الکترونی (SEM)

خواص و کاربرد پلی یورتان ها

ترموپلاستیک های تجاری، مقایسه پلی یورتان ها با لاستیک ها، مقایسه با پلاستیک ها، مقایسه با فلزات، مزايا و معایب الاستومر های پلی یورتان، خواص جذب انرژی، دوام الاستومر های پلی یورتان، خواص سایشی، خواص محیطی، پایداری هیروولیتیکی، مقاومت شیمیایی، مقاومت نوری، کاربرد در صنایع حمل و نقل، لوازم ورزشی، صنایع کشاورزی، صنایع ساختمان، صنایع کفش، صنایع برشکی، صنایع معدنی، صنایع نفت و گاز

خطرات مواد اولیه و توصیه های ایمنی

خطرات مواد شیمیایی، اثرات دی ایزو سیانات ها بر بدن (تنفسی، بوسقی، چشمی)، اثرات دی آمین ها و دی ال ها، مقدار TLV، اقدامات ایمنی و پیشگیری، کمک های اولیه،

مراجع:

- 1) Polyurethanes, Chemistry, Technology and Application, by Zygmunt Wipruszka, Publisher : Ellis Horwood, 1993
- 2) Proceeding of Seminars, UTECH, 1986-2016
- 3) Handbook of Polyurethane by Linda Cartman on Amazon.com, February 2015
- 4) Polyurethane Polymers: Composites and Nanocomposites, Polyurethane Polymers: Composites and Nanocomposites, by Sabu Thomas Janusz Datta Jozef Haponiuk Arunima Reghunadhan, 2017
- 5) Polyurethanes: Science, Technology, Markets, and Trends by Mark F. Sonnenschein, 2014

۶) پلی یورتان (شیمی، خواص، کاربرد زمان مندی)، تأثیف مهدی باریکانی، انتشارات پژوهشگاه پلیمر ایران، سال ۱۳۸۵

عنوان درس: مبانی چسبندگی (PE4108)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیشناز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: - تبیین مفاهیم چسبندگی و روش‌های بهبود و اندازه‌گیری آن
- ایجاد توانایی استفاده از چسبندگی و مفاهیم مرتبط در تحقیقات بین رشته‌ای

سفرصل درس:

۱- مفهوم، اهمیت و کاربرد چسبندگی

- ۱-۱ مقدمه
- ۲-۱ پدیده چسبندگی
- ۳-۱ کاربرد چسبندگی در صنایع و علوم گوناگون

۲- نیروهای چسبندگی

- ۱-۲ برهمنش لیفسیتز - ون دروالس
- ۲-۲ بیوت د هیدروران
- ۲-۳ بیوند شیمیابی
- ۲-۴ سایر نیروها

۳- سازوکارهای چسبندگی

- ۱-۳ درهم‌تنیدگی مکانیکی
- ۲-۳ برهمنش الکترواستاتیک
- ۳-۳ نفوذ
- ۴-۳ جذب سطحی
- ۵-۳ موئینگی

۴- ترمودینامیک چسبندگی

- ۱-۴ اندازه‌گیری زاویه تماس
- ۲-۴ تعیین انرژی آزاد سطح پلیمرها

۵- مکانیک چسبندگی

- ۱-۵ مکانیک شکست کشسان خطی
- ۲-۵ شکست جامدات گرانروکشسان

۶- روش‌های اندازه‌گیری چسبندگی

- ۱-۶ پوست‌کنی
- ۲-۶ تاول
- ۳-۶ برش
- ۴-۶ گوه
- ۵-۶ چسبناکی

۷- روش‌های بهبود چسبندگی

- ۱-۷ روش‌های اصلاح سطوح کم انرژی
- ۲-۷ روش‌های اصلاح سطح نانومواد

منابع و مأخذ:

- 1- da Silva L. F. M., Öchsner A., Adams R. D. (Ed.), *Handbook of Adhesion Technology*, 2nd Ed., Springer International Publishing AG, Part of Springer Nature: Cham, 2018.
- 2- Israelachvili J. N., *Intermolecular and Surface Forces*, 3rd Ed., Elsevier Inc.: Waltham, 2011.
- 3- Zeng H. (Ed.), *Polymer Adhesion, Friction, and Lubrication*, John Wiley & Sons, Inc.: New Jersey, 2013.
- 4- Lee L. L. (Ed.), *Fundamentals of Adhesion*, Springer Science+Business Media: New York, 1991.
- 5- Dillard D. A., Pocius A. V. (Ed.), *Adhesion Science and Engineering – I: The Mechanics of Adhesion*, Elsevier: Amsterdam, 2002.
- 6- Kinloch A. J., *Adhesion and Adhesives: Science and Technology*, Springer Science+Business Media: Dordrecht, 2012.
- 7- Chaudhury M., Pocius A. V. (Ed.), *Adhesion Science and Engineering – II: Surfaces, Chemistry & Applications*, Elsevier: Amsterdam, 2002.
- 8- Creton C., Ciccotti M., "Fracture and Adhesion of Soft Materials: A Review" *Rep. Prog. Phys.* 2016, 79, 046601.
- 9- Mittal K. L. (Ed.), *Progress in Adhesion and Adhesives*, John Wiley and Sons Inc. New Jersey and Scrivener Publishing LLC Massachusetts: 2015.

۳-۴ مهندسی پلیمر - پلیمریزاسیون

عنوان درس: روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری (PE4000)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف:

- حل عددی معادلات دیفرانسیل به روش المان محدود
- بهینه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- استفاده از طراحی آزمایش در پژوهش
- روش‌های پژوهشی در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سیستم‌های پلیمری

سرفصل درس:

مروری بر مبانی لازم

- دیدگاه‌های ماکروسکوپی، میکروسکوپی و مولکولی در فرمولبندی
- فرمولبندی با استفاده از معادلات دیفرانسیلی و انتگرالی قوانین پایستگی ممتم، انرژی و ماده در مختصات کارتزین، استوانه‌ای و کروی و بردارهای یکه و روابط بین بردارهای یکه بردارها، تنسورها و توابع برداری، روابط دیفرانسیلی در محورهای مختصاتی متعامد کارتزین و خمیده (curvilinear) مانند دیورزانس، کرل و گرادیان
- نظریه‌های انتگرال‌گیری: انتگرال‌های برداری شامل انتگرال توابع اسکالار و برداری بر روی خط و رویه، قضایای گرین، استوکس و دیورزانس در محورهای مختصات متعامد

مبانی روش المان‌های محدود و حجم‌های محدود

- مقدمه‌ای بر حساب دیفرانسیل و انتگرال تغییراتی (وردشی، Variational Calculus) و حل معادلات دیفرانسیل با آن
- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل یک بعدی: فرم ضعیف شده، انتگرال‌گیری گوس، انواع توابع درونیابی، مسائل غیرخطی، آنالیز اندازه گام
- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع سهمی (انتقال گرمایی جابجایی، جریان سیالات با گرانزوی پایین، پیش‌بینی سطوح آزاد در فرآیندهایی مانند اختلاط و تورم دای و ...) مشتمل بر یادآوری روش‌های حل دستگاه معادلات دیفرانسیل شرایط اولیه و معادلات stiff
- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع بیضی (نظریه انتقال گرمایی هدایت، جریان در دای و ...)

- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل جریات سیالات به روش‌های ترکیبی (Mixed) و پنالتی
- مقدمه‌ای بر حل معادلات به روش حجم محدود
- برنامه‌نویسی و تبدیل الگوریتم به برنامه کامپیووتری در حل مسائل یک بعدی و چندبعدی با استفاده از یک زبان برنامه‌نویسی سطح بالا (مانند: MATLAB, Fortran, C++, ...)
- استفاده از یک نرم افزار المان محدود (مانند: Abaqus, ANSYS, COMSOL, MATLAB) جهت حل مسائل مهندسی

بهینه‌سازی

- تعاریف اولیه، اصطلاحات، بیان ریاضی مسائل، فرموله کردن توابع هدف
- قیدهای تساوی و غیرتساوی، مشکلات روش‌های بهینه‌سازی
- تئوری بهینه‌سازی کلاسیک، شرایط لازم و کافی برای مسائل بهینه‌سازی، ماتریس هسین، دترمینان و مقادیر ویژه
- روش‌های عددی تعیین نقطه بهینه نامقید و مقید

طرایح آزمایش‌ها

- مقدمات آمار و انواع توزیع‌ها با تأکید بر توزیع ۲ و توزیع ۱
- آزمون فرضیه‌ها
- آزمایش‌های با یک عامل و تحلیل واریانس (ANOVA)
- آزمایش‌های با چند عامل و روش فاکتوریل کامل
- روش‌های فاکتوریل جزئی و بلوک‌های تصادفی
- روش رویه (سطح) پاسخ
- بهینه‌سازی بر اساس پاسخ سطح

روندهای پژوهشی

- تحقیقات جدید در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- گروه آموزشی امکان تغییر تا ۲۰٪ از سیلاس، با توجه به ماموریت دانشگاه، را دارد.

منابع و مأخذ:

34. R. B. Bird, E. W. Stewart, E. N. Lightfoot, *Transport phenomena*, 2nd Ed., John Wiley & Sons, Inc. (2002)
35. E. Kreyszig, *Advanced engineering mathematics*, 10th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2011)
36. J. N. Reddy, *An introduction to the finite element method*, 4th Ed., McGraw-Hill Inc. (2019)
37. O. Zienkiewicz, R. Taylor, and J. Z. Zhu, *The Finite Element Method: Its Basis and Fundamentals*, 7th Edition, Butterworth-Heinemann, (2013)
38. T. I. Zohdi, *A Finite Element Primer for Beginners The Basics*, Springer International Publishing, (2015)

۳۹. حمیدرضا قریشی، مقدمه‌ای بر روش اجزای محدود در مهندسی شیمی و پلیمر، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، (۱۳۹۲)

40. T. F. Edgar, D. M. Himmelblau, and L. S. Lasdon, *Optimization of Chemical Processes*, 2nd Ed., McGraw-Hill Book Co. (2001)
41. D. C. Montgomery, *Design and Analysis of Experiments*, 9th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2017)
42. R. H. Myers, D. C. Montgomery, C. M. Anderson-Cook, *Response Surface Methodology: Process and Product Optimization Using Designed Experiments*, 4th Ed., Wiley Series in Probability and Statistics, (2016)
43. Z. R. Lazic, *Design of Experiments in Chemical Engineering*, WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, (2004)
44. S. Park, *Robust Design and Analysis for Quality Engineering*, Chapman-Hall, (1996)

عنوان درس: شیمی فیزیک پیشرفته پلیمرها (PE4001)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشنبه‌یار: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: ارایه نظریه‌های اصلی و تبیین جایگاه کاربردی آنها در انعطاف پذیری زنجیر، اصول ترمودینامیکی تجمع و جدائی فازی پلیمرها، دینامیک زنجیر در حالت شیشه‌ای و بلورینه و انتقال‌های فی مابین، سطح و فصل مشترک و ژلینگی پلیمرها می‌باشد.

۱- نظریه انعطاف پذیری زنجیر پلیمر

۱-۱ دوران داخلی و شکل فضائی زنجیر، ۱-۲ انعطاف پذیری ماکرومولکول‌ها، ۱-۳ نظریه کوانتم و ایزومری دورانی زنجیر

۲- ترمودینامیک محلول‌ها و مخلوط‌های پلیمری

۲-۱ نظریه شبکه محلول‌های کوچک مولکولی، ۲-۲ تعمیم روش شبکه به محلول پلیمری، نظریه فلوری-هاگینز، ۲-۳ مدل محلول منظم تراکم پذیر مایز (Mayes)، ۲-۴ معادله حالت فلوری-اوروال-ریج (FOV) و پنجه سازگاری

۳- جدائی فازی و توسعه مورفولوژی

۳-۱ تعیین مرز فازی از طریق اتحال، ۳-۲ شرایط فرآیند و توسعه مورفولوژی، ۳-۳ نانوذرات و سازگاری آلیاژ‌های پلیمری، ۴-۳ جدائی فازی در حین پلیمریزاسیون

۴- نفوذ از پلیمرها و نفوذ پلیمرها در یکدیگر

۴-۱ خود نفوذی حلال در سامانه‌های پلیمر-حلال لاستیکی، ۴-۲ نفوذ پلیمرها در یکدیگر، ۴-۳ هندسه زنجیر و نفوذ: ماکرومولکول‌های خطی در برابر حلقوی، ۴-۴ لایه شدن بین سطحی

۵- میانی مولکولی انتقال شیشه‌ای

۱-۵ ناهمگونی دینامیک زنجیر، ۲-۵ مکانیک اماری و پیش بینی درجه حرارت انتقال شیشه‌ای مخلوط های پلیمری، ۳-۵ محصور شدن زنجیر در مقیاس نانومتری و انتقال شیشه‌ای آن، ۴-۵ خود تغليظی زنجیر و انتقال شیشه‌ای موثر

۶- ترمودینامیک و سینتیک بلورینگی

۶-۱ افتتاحیز چگالی: پدیده هسته‌گذاری در تبلور پلیمر، ۶-۲ ضخیم شدن لایه بلور در برابر رشد جانبی آن، ۶-۳ اثر توزیع شاخه‌های کوتاه بر سینتیک تبلور پلی‌اتیلن، ۶-۴ تسریع هسته‌گذاری بلور به کمک جدائی فازی با سازوکار تجزیه اسپینودال

۷- سطوح و فصول مشترک پلیمری

۷-۱ چسبندگی پلیمر، ۷-۲ تحرک پلیمر در فصل مشترک پلیمر/هوای ۷-۳ واخیسی فیلم الیاری پلیمر خطی/پلیمر ستاره‌ای، ۷-۴ قطرات پلیمری بر سطوح نرم: از مثلث نیومن تا قانون یانگ

۸- ژله شدن و ژلهای پلیمری

۸-۱ تابعیت انتقال سل-ژل به غلقت، ۸-۲ ژلینگی مذاب پلیمری در مراحل اولیه تبلور، ۸-۳ فروپاشی ساختار لاستیک‌های پرشده با اعمال کرنش

منابع و مأخذ:

1. L. H. Sperling, "Introduction to Physical Polymer Science", 4th Ed. John Wiley, New York, 2006.
2. G. H. Fredrickson, "The Equilibrium Theory of Inhomogeneous Polymers", Clarendon Press, Oxford, 2006.
3. M. Rubinstein and R. Colby, Polymer Physics, Oxford University Press, London, 2003.
4. S. F. Sun, "Physical Chemistry of Macromolecules", John Wiley, New York, 2004.
5. G Strobel; "The Physics of Polymers", Springer, New York, 2007
6. L. A. Utracki and A. M. Jamieson, "Polymer Physics: From Suspensions to Nanocomposites and Beyond", Wiley, New York, 2010.

عنوان درس: سنتز پیشرفته پلیمرها و سامانه‌های کاتالیستی (PE4400)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشنباز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف درس: آشنایی با روش‌های نوین سنتز پلیمرها با ساختارهای معماري و مهندسی شده و جایگاه سامانه‌های کاتالیستی در این راستا

سرفصل درس:

- (۱) نقشه راه کاتالیست ایران: تعریف نقشه راه، کاربرد، معماری، بازیگران صنعت کاتالیست، اهمیت استراتژیک کاتالیست، فرآیندهای پتروشیمیایی، کاتالیست‌های پلیمری و غیر پلیمری، وضع تولید و داشت فنی کاتالیست‌های پلیمری و غیر پلیمری در ایران، روش‌های ساخت کاتالیست.
- (۲) تعریف کاتالیست، آشنایی با سیکل کاتالیز، المان‌های سیکل کاتالیز
- (۳) آشنایی با پلی اتیلن و پلی پروپیلن: انواع، کاربرد، نظم ساختاری، مورفولوژی، مصارف، خواص، تاریخچه توسعه، فرم‌های بلوری، اسفلولیت، ساختار کوبیلم، ساختار فیزیکی ذرات پلی پروپیلن - عوامل موثر بر مورفولوژی، Replication، خواص شیمیایی و ترمودینامیکی
- (۴) پلیمریزاسیون با استفاده از کاتالیست‌های زیگلر - ناتا: سیسم کاتالیست زیگلر - ناتا، کاتالیست - پایه کاتالیست، الکترون دهنده‌های داخلی و خارجی، کمک کاتالیست، کاتالیست‌های پایه دار - نسل های فرآیند کاتالیست (اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم، هشتم) - مکان‌های قعال، مفهوم RGT، عامل انتقال زنجیر، ارزیابی کاتالیست، مکانیسم‌های واکنش، کوبیلم‌ریزاسیون، پلیمریزاسیون دوغایی، پلیمریزاسیون در محیط رقیق، هموپلیمریزاسیون سوسپانسیونی، فرآیندهای پلیمریزاسیون سینتیک پلیمریزاسیون توسط کاتالیست‌های زیگلر - ناتا، کاتالیست‌های بدون پایه، کاتالیست‌های پایه دار پلی پروپیلن، مورفولوژی ذرات، اثر دما مورفولوژی در لحظات اولیه - مقایسه پدیده‌ها، جذب مونومر - شکست کاتالیست - عوامل اصلی تخریب کاتالیست و تشکیل مورفولوژی نهایی - شکست لایه به لایه - شکست آتی - اثر حفرات داخلی بر نوع شکست - اثر کوبیلم‌ریزاسیون بر نوع شکست - اثر نوع پایه - توزیع مکان‌ها روی پایه - پدیده تکرار - مکانیسم رشد ذره - ماهیت چند دانه‌ای پلیمر - تغییرات مورفولوژی - مدل‌ها رشد مورفولوژی (هسته جامد - جریان پلیمر - چند دانه‌ای) پیش پلیمریزاسیون - شکست کنترل شده - قعال شدن یکنواخت کاتالیست -

- (۵) پلیمریزاسیون با تابش نور UV: فناوری پوشش، بازار، فناوری UV و کاربردهای آن، مزایا و معایب
 (۶) فرآیند پخت UV: دستگاه های پخت نوری
 (۷) شروع کننده های نوری رادیکال آزاد و مکانیسم شروع: شیمی فرآیندهای فتو شیمیایی، شروع کننده های نوری، انواع، شکست همگون، جذب هیدروژن، حساس کننده های نوری، ممانعت از اکسیژن، سیستم های رادیکال آزاد، پلی استر غیراشباع / استایرین، پلی ان/تیول، ترکیبات آکریلاتی، رقیق کننده ها، آکریلات های چند عاملی، اپوکسی، یورتان و روغنهای آکریلات های الیگومری، یورتان آکریلات ها، پلی ال آکریلات های استری شده، روغن های آکریلاته، انقباض فیلم
 (۸) شروع کننده های نوری کاتیونی و مکانیسم شروع: نمک های اونیوم، نمک های دی آزوئیوم و اسید های لوئیس، نمک های سولفونیوم و یدونیوم، اسید های برونشتاد، ترکیبات الی فلزی، حساس کردن به نور، سیستم های اپوکسید سیکلوآلیفاتیک های کاتیونی، رقیق کننده های قعال، مکانیسم پلیمریزاسیون، پلی ال ها، اثر آب، رطوبت و دما، اثر انرژی حرارتی اضافی، پیغمبنت زدن، فرمولاسیون
 (۹) مکانیسم های پخت دوغانه: سیستم های رادیکال آزاد / کاتیونی، پخت تابشی / حرارتی، پخت دوغانه یورتان تابی / حرارتی، پخت تابشی / اپوکسید، پخت تابشی / تابشی، پخت تابشی / هواخشک
 (۱۰) فرمولاسیون، تحلیل اجزای مخلوط های مختلف تاش پز و بررسی عملکرد هریک از اجزاء، پوشش های چوب، مرکب چاپ، پوشش شیشه، پلی کربنات، فلز

عنوان درس: رئولوژی پیشرفته پلیمرها (PE4004)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشنباز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: توانایی درک خواص نهایی محصول با توجه به ساختار ایجاد شده در حین فرآیند

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱.۱- مقدمه‌ای بر رئولوژی پلیمرها

۲.۱- وابستگی گرانتروی به سرعت برشی (... Power law, Yasuda, Cross, Carreau)

۳.۱- تنسور تغییر فرم برای تغییر فرم‌های کوچک

۲- ویسکوالاستیسته خطی:

۲.۱- برش نوسانی با دامنه کم

۲.۲- بیان ریاضی انواع تغییر شکل‌های برشی و کششی تک محوره و دومحوره در تغییر شکل‌های خطی

۳.۲- تنویری‌های ملکولی بوش، زیم، و راز (Rouse, Zimm, Bueche)

۴.۲- مدل تیوب دویی و ادوارد (Doi-Edwards) (فرضیات IAA, Rigorous Tube)

۵.۲- سایر سازوکارهای رهایش از تنش

۶.۲- تعیین کیفی و کمی ساختارهای ملکولی با استفاده از ویسکوالاستیک خطی

۳- ویسکوالاستیک غیر خطی:

۱.۳- تنسور تغییر شکل کوشی، فینگر و غیرمتغیرهای آنها (Finger, Cauchy)

۲.۳- بیان ریاضی انواع تغییر شکل‌های برشی و کششی تک محوره و دومحوره در تغییر شکل‌های غیرخطی

۳.۳- مدل سیال شبه لاستیکی لاج (Lodge Rubber-Like Liquid Model)

۴.۳- مدل سیال شبه لاستیکی در انواع تغییر شکل‌های برشی

۵.۳- مدل سیال شبه لاستیکی در انواع تغییر شکل‌های کششی

۶.۳- مدل BKZ در انواع تغییر شکل‌های برشی و کشش

۷.۳- معادله واگنر وتابع نرم شوندگی (Damping) با شرط تفکیک پذیری و ...

۸.۳- انواع نوایع نرم شوندگی تجربی و تئوری

۴- مسایل متفرقه در رئولوژی پلیمرها:

۱.۴- واپستگي گرانروي به درجه حرارت

۲.۴- قانون کاک-مرز (Cox-Merz Rule)

۳.۴- روش‌های عملی انجام آزمون‌های رئولوژیکی

۴.۴- پیشرفت‌های اخیر در رئومترهای برشی و کششی (تک محوره و دو محوره)

منابع و مأخذ:

6. J.M. Dealy, K.F. Wissbrun, *Melt Rheology and Its Role in Plastics Processing*, Van Nostrand Reinhold, (1999)
7. J.M. Dealy, R.G. Larson, *Structure and Rheology of Molten Polymers: From Structure to Flow Behavior and Back Again*, Hanser Gardner (2006)
8. R.B. Bird, R.C. Armstrong, O. Hassager, *Dynamics of Polymeric Liquids*, Vol 1, 2nd Ed. Wiley Interscience Publication (1987)
9. R.G. Larson, *The structure and rheology of complex fluids*, Oxford University Press (1999)
10. R.G. Larson, *Constitutive equations for polymer melts and solutions*, Butterworths (1988)

عنوان درس: هویت شناسی پیشرفته پلیمرها (PE4006)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: خواص مهندسی پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف:

- شناسایی و تعیین مشخصه های مولکولی / ساختاری پلیمرها با استفاده از روش های مختلف نظری
طیف سنجی، گرانروی سنجی و کروماتوگرافی
- بررسی ویژگیهای دینامیکی پلیمرها با استفاده از روش های آنالیز حرارتی

سرفصل درس:

۱ مقدمه ای بر شیمی پلیمر

- ۱-۱- روش های مختلف سنتز پلیمرها
- ۱-۲- پلیمریزاسیون مونومرهای وینیلی
- ۱-۳- پلیمرهای تجاری: روش های سنتز، خواص و کاربرد
- ۱-۴- مشخصه های ساختاری و دینامیکی پلیمرها

۲ روش های مقدماتی شناسایی پلیمرها

- ۲-۱- تست حلایلت
- ۲-۲- تست چتالی
- ۲-۳- تعیین نقطه ذوب
- ۲-۴- تست شعله
- ۲-۵- تست پیرولیز

۳ طیف سنجی مادون قرمز (IR) ترکیبات آلی و پلیمرها

- ۱-۳- مبانی طیف سنجی مادون قرمز
- ۲-۳- آشنایی با مبانی طیف سنجی رامان
- ۳-۳- طیف سنجی مادون قرمز تبدیل فوریه (FT-IR)
- ۴-۳- شناسایی گروه های عاملی در ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۵-۳- اثر انگشت در طیف سنجی مادون قرمز و تعیین ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۶-۳- کاربردهای کمی و کنترل کیفیت پلیمرها با طیف سنجی مادون قرمز تبدیل فوریه

۴ طیف سنجی تشدید مغناطیسی هسته (NMR) و هویت شناسی پلیمرها

- ۱-۴- مبانی فیزیکی تشدید مغناطیسی هسته
- ۲-۴- طیف سنجی تشدید مغناطیسی هسته تبدیل فوریه (FT-NMR)
- ۳-۴- مکان شیمیائی و کوبلاز هسته ها در تشدید مغناطیسی هسته پروتون ($^1\text{H-NMR}$)
- ۴-۴- تفسیر طیف $^1\text{H-NMR}$ و برقراری ارتباط آن با ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۵-۴- مکان شیمیائی و کوبلاز هسته ها در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۶-۴- طیف سنجی $^{13}\text{C-NMR}$ واجفت شده از پروتون
- ۷-۴- مسائل انتگرال گیری در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۸-۴- تفسیر طیف $^{13}\text{C-NMR}$ و برقراری ارتباط آن با ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۹-۴- کوبلاز هسته کربن-۱۳ با سایر هسته ها
- ۱۰-۴- محاسبه مکان شیمیائی هسته های کربن-۱۳ در ترکیبات آلی با استفاده از جداول موجود
- ۱۱-۴- تکنیک تقویت بدون واپیچیدگی با انتقال قطبش (DEPT) در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۱۲-۴- آشنایی مقدماتی با طیف سنجی NMR دو بعدی
- ۱۳-۴- تعیین ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها به کمک طیف سنجی های IR و NMR
- ۱۴-۴- کاربرد NMR در پلیمرها
- ۱۵-۴- NMR سایر هسته ها

۵ تعیین وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی در پلیمرها

- ۱-۵- مبانی و مقایسه وزن مولکولی در پلیمرها
- ۲-۵- تعیین وزن مولکولی متوسط عددی پلیمرها
- ۳-۵- تعیین وزن مولکولی متوسط وزنی پلیمرها
- ۴-۵- تعیین وزن مولکولی متوسط ویسکومتری پلیمرها با استفاده از روش ویسکومتری محلول پلیمرها
- ۵-۵- کروماتوگرافی تراوایی ژل (GPC) یا کروماتوگرافی اندازه طردی (SEC)

۶- آنالیز حرارتی پلیمرها

- ۱-۶- مقدمه ای بر مفاهیم خواص دینامیکی پلیمرها
- ۲-۶- مبانی و اصول روش های آنالیز حرارتی
- ۳-۶- عوامل موثر بر ترموگرام روش های آنالیز حرارتی
- ۴-۶- کاربردهای آنالیز حرارتی در پلیمرها

منابع و مأخذ:

۱۱ روش های ساده در شناسایی پلاستیک ها، بازنگری چهارم، نوشه: دیتریش براون، ترجمه: مهرداد کوکبی، کارآفرینان بصیر، ۱۳۸۰.

2. D. L. Pavia, G. M. Lampman, G.S. Kriz, J. R. Vyvyan, *Introduction to Spectroscopy*, 4th Edition, Brooks/Cole, Gengage Learning, (2009)
3. A. E. Tonelli, *NMR Spectroscopy & Polymer Microstructure: The Conformational Connection*, Wiley, (1989)
4. B. Stuart, *Polymer Analysis* (Chapter 4), John Wiley and Sons, Ltd. (2002)
5. T. Hatakeyama and F.X. Quinn, *Thermal Analysis: Fundamentals and Applications to Polymer Science*, 2nd Edition, John Wiley & Sons (1999)

عنوان درس: تخریب و پایدارسازی پلیمرها (PE4009)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: شیمی فیزیک پیشرفته پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی ارتباط ساختار- پایداری پلیمرها، آشنایی با اصول، مکانیسم و سینتیک تخریب پلیمرها در برابر حرارت، اکسیژن، نور و پرتوهای پرتوگردی و معرفی اصول و کاربردهای پایدارسازی و تخریب کنترل شده پلیمرها

سرفصل درس:

۵- ارتباط ساختار- پایداری پلیمرها

۱-۱- ساختار مولکولی پلیمرها و عوامل موثر بر پایداری آنها

۱-۲- عوامل محیطی و فرایندی موثر بر تخریب پلیمرها

۱-۳- تغییر خواص ناشی از تخریب پلیمرها

۱-۴- تکنیک‌های رایج مورد استفاده برای مطالعه مکانیسم و سینتیک تخریب و پایدارسازی پلیمرها

۱-۵- پیش‌گویی ماندگاری و عمر پلیمرها در شرایط عادی

۱-۶- بهره برداری مثبت از تخریب پلیمرها

۶- تخریب حرارتی پلیمرها

۲-۱- مکانیسم‌های تخریب حرارتی پلیمرها (حذف گروه جانبی، شکست زنجیر، واپلیمریزاسیون، شبکه ای شدن و ...)

۲-۲- روش‌های بازدارنده یا کند کننده سرعت تخریب حرارتی پلیمرها

۲-۳- انواع پایدارکننده‌های حرارتی و مکانیسم عملکرد آنها

۲-۴- بررسی مکانیسم و سینتیک واپلیمریزاسیون همدم

۲-۵- روش‌های تعیین پارامترهای سینتیکی تخریب پلیمرها با استفاده از تکنیک‌های آنالیز حرارتی

۲-۶- مروری بر مکانیسم تخریب حرارتی برخی از پلیمرها (لانستیک طبیعی، پلی اولفین‌ها، پلی استایرن، پلی (مت)اکریلاتها، پلی (وبنیل کلرید و ...)

- ۷-۲- پلیمرهای مقاوم در برابر دمای بالا
- ۸-۲- بازیابی پلیمرها به روش تخریب حرارتی
- ۹-۲- تخریب حرارتی طی فرآورش پلیمرها
- ۷- تخریب اکسایشی پلیمرها
- ۱-۳- مکانیسم کلی اکسایش پلیمرها (واکنش های آغاز، انتشار و اختتام)
- ۲-۳- آنتی اکسیدان ها و مکانیسم عملکرد آنها در پایدار سازی پلیمرها
- ۳-۳- اکسایش کنترل شده پلیمرها به منظور اصلاح وزن مولکولی و خواص برخی از پلیمرها و مبارزه با آلودگی محیط زیست
- ۴-۳- تاثیر اکسیژن مولکولی و اتمی و ازن بر پلیمرها
- ۸- تخریب و پایدار سازی نوری و نوری- اکسایشی پلیمرها
- ۴-۱- اصول کلی فوتوشیمی
- ۴-۲- واکنشهای اصلی در تخریب نوری پلیمرها (واکنشهای زنجیر جانبی و زنجیر اصلی)
- ۴-۳- مکانیسم تخریب نوری پلیمرها
- ۴-۴- پایدار سازی پلیمرها در برابر تخریب نوری
- ۴-۵- مکانیسم تخریب نوری- اکسایشی هموپلیمرها و کوپلیمرها
- ۴-۶- مروری بر فوتوشیمی برخی از پلیمرها (پلیمرهای هیدروکربنی، پلیمرهای کتونی، پلی (مت) اکریلاتها، پلی (وینیل استات)، پلی (وینیل کلرید)، پلیمرهای تراکمی و ...)
- ۴-۷- فوتوفیزیک پلیمرها
- ۵- تخریب پلیمرها در مقابل پرتوهای پرانرژی
- ۵-۱- مقدمه ای بر پرتوکافت (radiolysis) پلیمرها
- ۵-۲- برهمکنش پرتوی پر انرژیا ماده
- ۵-۳- تئوری شبکه ای شده و تخریب پلیمرها در مقابل پرتوهای پرانرژی
- ۵-۴- شناسایی حدوات ها در پلیمرهای پرتودهی شده و بررسی سنتیک تخریب
- ۵-۵- اثرات شیمیائی پرتو روی پلیمرهای جامد
- ۵-۶- خواص مکانیکی پلیمرهای پرتودهی شده
- ۵-۷- پرتودهی محلولهای پلیمری
- ۶- تخریب و پایدار سازی کنترل شده
- ۶-۱- تخریب زیستی پلیمرها
- ۶-۲- زیست تخریب پذیری پلیمرها
- ۶-۳- تخریب پلیمرها در برابر عوامل محیطی

- ۴-۶- پلیمرهای پزشکی و واکنشگرهای تشخیصی
- ۵-۶- رهابش کنترل شده دارو از پلیمرها
- ۶-۶- پلیمرهای تخریب پذیر با تور

منابع و مأخذ:

- 1- N. S. Allen, M. Edge, *Fundamentals of Polymer Degradation and Stabilisation*, Elsevier Applied Science, (1992)
- 2- S. Halim Hamid, *Handbook of Polymer Degradation*, 2th Edition, Marcel Dekker, Inc., (2000)

عنوان درس: کنترل پیشرفته فرآیندهای پلیمری (PE4401)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشناه: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف درس:

۱- ضروری بر مدل سازی دینامیک فرآیندها و روش های کلاسیک طراحی کنترلر

۲- روش های مدرن کنترل فرآیندها و سیستم های پلیمری

سیلاس:

۱- یادآوری کنترل خطی

۲- کنترل مدرن (روش فضای حالت)

۱-۱- مدل فضای حالت

۲-۲- شکل های کونیکال در کنترل مدرن

۳-۲- نمودار حلقه بسته

۴-۲- طراحی رگولاتور عملکرد تنظیم کننده

۵-۵- طراحی رگولاتور عملکرد تعقیب کننده

۶-۲- تخمین حالتها

۷-۲- استفاده از انتگرال گیر

۸-۲- کنترل بهینه

۳- کنترل عددی

۱-۳- مبانی گستره سازی

۲-۳- حلقه های کنترلی در حوزه گستره

۳-۳- طراحی کنترلر عددی

۴- کنترل فازی

۱-۴- مفهوم فازی سازی

۲-۴- فازی سازی مقادیر دقیق

۳-۴- محاسبات در حوزه فازی

۴-۴- طراحی کنترل

۵- ابزار دقیق و تخمین کمیت‌ها

۱-۵- اندازه‌گیری کمیت‌های مختلف فرآیندی

۲-۵- چگونگی تخمین کمیت‌های غیرقابل اندازه‌گیری

۳-۵- تعیین ارتباط با خواص محصول

۶- مباحث ویژه مانند کنترل هوشمند، غیرخطی و ...

در درس از مثال‌های کنترل پلیمریزاسیون، شکل دهی و ... استفاده خواهد شد.

مراجع:

۱- دینامیک و کنترل فرآیندها، مهدی رفیع‌زاده، مرکز نشر دانشگاه امیرکبیر ۱۳۹۳

1. Marlin T. E., "Process Control, Designing Processes and Control Systems for Dynamic Performance", McGraw-Hill Co., 1995

2. Coughanower D. R. and S. E. LeBlanc, "Process Systems Analysis and Control", 3rd Edition, McGraw-Hill Co., 2009

ترجمه شده توسط سید جاوید روئیانی، سعید سلطانعلی و رضا احمدی پویا با عنوان "تحلیل و کنترل سیستم‌های فرآیندی" انتشارات اندیشه‌های گوهربار

3. Seborg, D. E., T. F. Edgar, D. A. Mellichamp and F. J. Doyle, "Process Dynamics and Control", 3rd Edition, John Wiley & Sons, Inc., 2011

4. Dorf R. C., R. H. Bishop, "Modern Control Systems", 9th edition, Prentice Hall, 2010

5. Franklin, G. F., J. D. Powell, A. Emami-Naeini, "Feedback Control of Dynamic Systems", Prentice Hall, 5th Edition, 2010

6. Tan W., J. Liu, T. Chen, and H. J. Marquez, "Comparison of some well-known PID tuning formulas", Computers and Chemical Engineering, 30, p. 1416–1423, 2006

عنوان درس: پلیمریزاسیون پیشرفته در محیط‌های ناهمگن (PE4402)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: مهندسی فرایندهای پلیمریزاسیون

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: آشنایی با مبانی، انواع روش‌ها و سینتیک پلیمریزاسیون در محیط‌های ناهمگن / کلودیدی

سرفصل درس:

۱- مقدمه‌ای بر انواع پلیمریزاسیون‌های هتروژن و هتروفاز

۱-۱- پلیمریزاسیون هتروژن در سنتز پلیمرها (HIPS و ...)

۱-۲- پلیمریزاسیون‌های هتروفاز و اهمیت آنها در صنعت

۱-۳- انواع پلیمریزاسیون‌های هتروفاز: شباهت‌ها و تفاوت‌ها

۱-۴- فرایندها و اجزای پلیمریزاسیون امولسیونی

۱-۴-۱- پلیمریزاسیون امولسیونی رایج یا (ماکرو) امولسیون

۱-۴-۲- پلیمریزاسیون مینی امولسیون

۱-۴-۳- پلیمریزاسیون میکروامولسیون

۱-۵- پلیمریزاسیون سوسپانسونی

۱-۶- پلیمریزاسیون ترسیبی

۱-۷- پلیمریزاسیون پراکنشی

۱-۸- سایر پلیمریزاسیون‌های هتروفاز

۲- پلیمریزاسیون امولسیونی

۲-۱- اجزای پلیمریزاسیون امولسیونی

۲-۲- غلظت بحرانی مایسل (CMC) و توازن آبدوستی/چربی دوستی (HLB) امولسیون‌های

۲-۳- انواع فرایندهای هسته زایی ذره و روش‌های تجربی تعیین تعداد ذرات هسته زایی شده

۲-۴- قوانین سینتیکی و ترمودینامیکی در سیستم‌های امولسیونی

- ۵-۲- پایداری سیستم‌های امولسیونی در برایر تجمع و انعقاد و قوانین حاکم بر آن
 ۶-۲- سه ناحیه I، II و III (هسته زالی و رشد ذرات) در پلیمریزاسیون امولسیونی
 ۷-۲- تئوری اسمیت- اوارت و سینتیک پلیمریزاسیون امولسیونی: معادلات بازگشتی
 ۸-۲- انواع مدل‌های سینتیکی (حالت‌های ۱، ۲ و ۳) بر اساس تئوری اسمیت- اوارت
 ۹-۲- سینتیک در ناحیه های II و III پلیمریزاسیون امولسیونی
 ۱۰-۲- سیستم‌های Ab initio و دانه‌ای (seeded) برای مطالعه مکانیسم و سینتیک واکنش
 ۱۱-۲- غلظت مونومر در ذرات لاتکس و روشهای نظری (معادله مورتون) تعیین آن
 ۱۲-۲- روشهای تجربی تعیین غلظت مونومر در ذرات لاتکس
 ۱۳-۲- تعیین غلظت مونومر در ذرات لاتکس با استفاده از داده‌های ناحیه III
 ۱۴-۲- رخدادهای انتقال فاز در پلیمریزاسیون امولسیونی (ورود، ورود حرارتی و خروج)
 ۱۵-۲- سرنوشت رادیکالهای آزاد واجذب شده
 ۱۶-۲- ناهمگنی در ذرات لاتکس (ناهمگنی در هموپلیمریزاسیونهای امولسیونی)
 ۱۷-۲- مورفولوژی هسته- پوسته در فرمولاسیون‌های کوپلیمریزاسیون امولسیونی
 ۱۸-۲- تئوری و سینتیک رشد ذره: سیستم صفر- یک
 ۱۹-۲- تئوری و سینتیک رشد ذره: سیستم شبه توده‌ای
 ۲۰-۲- تعیین ثابت سرعت ورود و خروج رادیکال به لاز ذرات: روش شب و عرض از میدا
 ۲۱-۲- مدل ورود رادیکال به ذره
 ۲۲-۲- مدل خروج رادیکال از ذره و مدل واجذب رادیکال مونومری
 ۲۳-۲- مدلسازی سینتیک حد ۱ (اختتام کامل در فاز آبی) و ۲ (اختتام فاز آبی قابل اغماض)
 ۲۴-۲- مدلسازی سینتیک حد ۳: اختتام درون ذره‌ای تعیین کننده سرعت
 ۲۵-۲- کلیتبخشی به روش شب و عرض از میدا در مدلسازی سینتیک واکنش
 ۲۶-۲- تخمین نظری تعداد کل ذرات در سیستم امولسیونی
 ۲۷-۲- پیش‌بینی تعداد رادیکالهای در حال رشد بر ذره در پلیمریزاسیون امولسیونی
 ۲۸-۲- وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی در پلیمریزاسیون امولسیونی: روش ممانها
 ۲۹-۲- اندازه ذره و توزیع اندازه ذره در پلیمریزاسیون امولسیونی
 ۳۰-۲- سنتز درجای نانومواد و نانوکامپوزیت‌های هیبریدی آلی/معدنی با فرایندهای پلیمریزاسیون امولسیونی

۳- پلیمریزاسیون سوسپانسیونی، ترسیبی و پراکنشی

- ۱-۳- اجزای اصلی پلیمزاسیون سوسپانسیونی
 ۲-۳- سینتیک پلیمریزاسیون: تبدیل واکنش، سرعت پلیمریزاسیون وزن مولکولی و توزیع آن

- ۳-۳- پلیمریزاسیون سوسپانسیونی وینیل کلرید و اتیلن
- ۴-۳- اختلاط و نقش آن
- ۵-۳- تشکیل، شکست و انعقاد ذرات
- ۶-۳- تأثیر شرایط فرایندی بر توزیع اندازه ذرات
- ۷-۳- پلیمریزاسیون پراکنشی: سینتیک فرایند
- ۸-۳- پلیمریزاسیون رسوبی: سینتیک فرایند
- ۹-۳- سنتز در جای نانومواد و نانوکامپوزیت‌های هیبریدی آلی / معدنی

۴- مثالی از واحدهای صنعتی تولید پلیمرها

- ۱-۴- لاستیک‌های سنتزی بر پایه دی‌ان
- ۲-۴- پلی وینیل کلرید گرید امولسیونی و سوسپانسیونی
- ۳-۴- رزین‌های تبادل یون
- ۴-۴- پلیمرها و رزین‌های اکریلیک و اکریلیک- استایرن
- ۵-۴- رزین‌های بر پایه وینیل استات
- ۶-۴- پلاستیک‌های اصلاح شده با لاستیک‌ها
- ۷-۴- لاتکس‌های پلیمری با کاربردهای خاص و ویژه

منابع و مأخذ پیشنهادی:

- 1- R. G. Gilbert, *Emulsion Polymerization: A Mechanistic Approach*, 1995.
- 2- A. Kumar, R. K. Gupta, *Fundamental of Polymer Engineering*, 2nd Edition, 2003.
- 3- Meyer and, Keurentjes, *Handbook of Polymer Reaction Engineering*, 2005.
- 4- A.R. Mahdavian, M. Abdollahi and M. Ashjari, *From Emulsion Polymerization to Nanoemulsions: Concepts and Applications (In Persian)*, 2008.
- 5- P.A. Lovell and M.S. El-Aasser, *Emulsion Polymerization and Emulsion Polymers*, 1997.

عنوان درس: پدیده های انتقال در سامانه های پلیمریزاسیون PE4405

تعداد واحد: ۳.

نوع واحد: نظری،

پشنیاز: ندارد

هدف: ارائه مبانی مدلسازی انتقال های مومنتم، حرارت و جرم در علوم و مهندسی پلیمر

۱- مقدمه

۱-۱ مرور روابط ریاضی مورد نیاز

۱-۲ قوانین بقا و سطوح مختلف بررسی انتقال مومنتم، حرارت و جرم

۱-۳ مدلسازی و چگونگی بیان پدیده ها به زبان ریاضی

۲- انتقال مولکولی و همرفتی مومنتم، حرارت و جرم

۲-۱ انتقال مولکولی: معادلات ساختاری

۲-۲ انتقال همرفتی (convective)

۲-۳ اعداد بدون بعد، شار کلی

۳- انتقال مومنتم

۳-۱ انتقال مولکولی مومنتم، تعمیم قانون ویسکوزیته نیوتن

۳-۲ انتقال همرفتی مومنتم

۳-۳ قوانین پیوستگی و حرکت

۴- کاربرد رئولوژی در تعیین ساختار پلیمرها

۴-۱ سیالات پلیمری و مدلهای ویسکوالاستیک خطی و غیر خطی

۴-۲ ویسکوزیته و رئولوژی سوسپانسیونها و امولسیونها

۴-۳ جریان های لایه ای و مغشوش (کاهش درگ با پلیمرها)

۵- انتقال حرارت

۵-۱ انتقال مولکولی و همرفتی حرارت

۵-۲ انتقال انرژی با سازوکار تشبعی (مسائل ویژه در پلیمرها)

۵-۳ خواص حرارتی (هدایت و ظرفیت حرارتی)

۵-۴ انتقال حرارت بدون واکنشهای شیمیایی

۵-۵ انتقال حرارت همراه با واکنشهای شیمیایی

۶- انتقال جرم

۶-۱ انتقال مولکولی و همرفتی جرم

- ۲-۶ انتقال جرم بدون انجام واکنشهای شیمیایی
- ۳-۶ انتقال جرم همراه با واکنشهای پلیمری و شیمیایی
- ۴-۶ مدلسازی نفوذ در پلیمرها و عبور از غشاها پلیمری
- ۵-۶ مدلسازی رهایش کنترل شده توسط پلیمرها

References:

1. Transport Phenomena, R. B. Bird, W. E. Stewart, E. Lightfoot, (Revised Second ed.), John Wiley & Sons, Inc., 2007.
2. Modeling in Transport Phenomena: A Conceptual Approach, I. Tosun, Elsevier, 2007.
3. Structure and Rheology of Molten Polymers: From Structure to Flow Behavior and Back Again, Dealy J. M. and Larson R. G., Hanser Gardner , 2006.
4. Diffusion in and Through Polymers: Principles and Applications, W. R. Vieth, Hanser Gardner Publications, 1991.
5. Transport Properties of Polymeric Membranes, S. Thomas, W. Runcy, A. Kumar, S. George, Elsevier, 2017.

, Fundamental and Application Brian Conway , Springer 2014

2-Anodizing and Coloring of Al-Alloys , Metal Finishing , S.Kawai 2002

3-Nanostructured Thin Film and Coatings Functional properties , CRS , Sam Zhang 2010

ii

۳-۷ مهندسی پلیمر- طراحی مولکولی

عنوان درس: روش‌های محاسباتی در سامانه‌های پلیمری (PE4000)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف:

- حل عددی معادلات دیفرانسیل به روش المان محدود
- بهینه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- استفاده از طراحی آزمایش در پژوهش
- روند‌های پژوهشی در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سیستم‌های پلیمری

سرفصل درس:

معرفی بر مبانی لازم

- دیدگاه‌های ماکروسکوپی، میکروسکوپی و مولکولی در فرمولبندی
- فرمولبندی با استفاده از معادلات دیفرانسیلی و انتگرالی قوانین پایستگی ممتم، انرژی و ماده در مختصات کارتزین، استوانه‌ای و کروی و بردارهای یکه و روابط بین بردارهای یکه بردارها، تنسورها و توابع برداری، روابط دیفرانسیلی در محورهای مختصاتی متعامد کارتزین و خمیده (curvilinear) مانند دیورزانس، کرل و گرادیان
- نظریه‌های انتگرال‌گیری: انتگرال‌های برداری شامل انتگرال توابع اسکالار و برداری بر روی خط و رویه، قضایای گرین، استوکس و دیورزانس در محورهای مختصات متعامد

مبانی روش المان‌های محدود و حجم‌های محدود

- مقدمه‌ای بر حساب دیفرانسیل و انتگرال تغییراتی (وردشی، Variational Calculus) و حل معادلات دیفرانسیل با آن

- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل یک بعدی: فرم ضعیف شده، انتگرال‌گیری گوس، انواع توابع درونیابی، مسائل غیرخطی، آنالیز اندازه گامی
- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع سهمی (انتقال گرمای جابجایی، جریان سیالات با گرانبروی پایین، پیش بینی سطوح آزاد در فرآیندهایی مانند اختلاط و تورم دای و ...) مشتمل بر یادآوری روش‌های حل دستگاه معادلات دیفرانسیل شرایط اولیه و معادلات stiff
- روش المان محدود برای حل معادلات دیفرانسیل جزئی از نوع بیضی (نظیر انتقال گرمای هدایت، جریان در دای و ...)

- روش المان محدود و الگوریتم آن برای حل جریات سیالات به روش‌های ترکیبی (Mixed) و پالتی
- مقدمه‌ای بر حل معادلات به روش حجم محدود
- برنامه‌نویسی و تبدیل الگوریتم به برنامه کامپیوتری در حل مسائل یک بعدی و چند بعدی با استفاده از (MATLAB, Fortran, C++, ...)
- استفاده از یک نرم افزار المان محدود (مانند: Abaqus, ANSYS, COMSOL, MATLAB) جهت حل مسائل مهندسی

بهینه‌سازی

- تعاریف اولیه، اصطلاحات، بیان ریاضی مسائل، فرموله کردن توابع هدف
- قیدهای تساوی و غیرتساوی، مشکلات روش‌های بهینه‌سازی
- تئوری بهینه‌سازی کلاسیک، شرایط لازم و کافی برای مسائل بهینه‌سازی، ماتریس هسین، دترمینان و مقادیر ویژه
- روش‌های عددی تعیین نقطه بهینه نامحدود و مقید

طراحی آزمایش‌ها

- مقدمات آمار و انواع توزیع‌ها با تأکید بر توزیع Z و توزیع t
- آزمون فرضیه‌ها
- آزمایش‌هایی با یک عامل و تحلیل واریانس (ANOVA)
- آزمایش‌های با چند عامل و روش فاکتوریل کامل
- روش‌های فاکتوریل جزئی و بلوک‌های تصادفی
- روش رویه (سطح) پاسخ
- بهینه‌سازی بر اساس پاسخ سطح

روندهای پژوهشی

- تحقیقات جدید در مدل‌سازی و شبیه‌سازی سامانه‌های پلیمری
- گروه آموزشی امکان تغییر تا ۲۰٪ از سیلاس، با توجه به ماموریت دانشگاه، را دارد.

منابع و مأخذ:

- R. B. Bird, E. W. Stewart, E. N. Lightfoot, *Transport phenomena*, 2nd Ed., John Wiley & Sons, Inc. (2002)
- E. Kreyszig, *Advanced engineering mathematics*, 10th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2011)
- J. N. Reddy, *An introduction to the finite element method*, 4th Ed., McGraw-Hill Inc. (2019)
- O. Zienkiewicz, R. Taylor, and J. Z. Zhu, *The Finite Element Method: Its Basis and Fundamentals*, 7th Edition, Butterworth-Heinemann, (2013)
- T. I. Zohdi, *A Finite Element Primer for Beginners The Basics*, Springer International Publishing, (2015)

۶۱ حمیدرضا قریشی، مقدمه‌ای بر روش اجزای محدود در مهندسی شیمی و پلیمر، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، (۱۳۹۳)

62. T. F. Edgar, D. M. Himmelblau, and L. S. Lasdon, *Optimization of Chemical Processes*, 2nd Ed., McGraw-Hill Book Co. (2001)
63. D. C. Montgomery, *Design and Analysis of Experiments*, 9th Ed., John Wiley & Sons Inc. (2017)
64. R. H. Myers, D. C. Montgomery, C. M. Anderson-Cook, *Response Surface Methodology: Process and Product Optimization Using Designed Experiments*, 4th Ed., Wiley Series in Probability and Statistics, (2016)
65. Z. R. Lazic, *Design of Experiments in Chemical Engineering*, WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, (2004)
66. S. Park, *Robust Design and Analysis for Quality Engineering*, Chapman-Hall, (1996)

عنوان درس: شیمی فیزیک پیشرفتی پلیمرها (PE4001)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشنهاد: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: ارایه نظریه های اصلی در انعطاف پذیری زنجیر، اصول ترمودینامیکی تجمع و جدائی فازی پلیمرها، دینامیک زنجیر در حالت شیشه ای و بلورینه و انتقال های فی مابین، سطح و فصل مشترک و زلینگی پلیمرها

۱- نظریه انعطاف پذیری زنجیر پلیمر

۱-۱ دوران داخلی و شکل فضائی زنجیر، ۲-۱ انعطاف پذیری ماکرومولکول ها، ۳-۱ نظریه کوانتم و ایزومری دورانی زنجیر

۲- ترمودینامیک محلول ها و مخلوط های پلیمری

۱-۲ نظریه شبکه محلول های کوچک مولکولی، ۲-۲ تعمیم روش شبکه به محلول پلیمری، نظریه فلوری-هاگینز، ۳-۲ مدل محلول منظم تراکم پذیر مایس (Mayes)، ۴-۲ معادله حالت فلوری-اوروال-زیج (FOV) و پنجره سازگاری

۳- جدائی فازی و توسعه مورفولوژی

۱-۳ تعیین مرز فازی از طریق اتحال، ۲-۳ شرایط فرایند و توسعه مورفولوژی، ۳-۳ تانوذرات و سازگاری آلیاژ های پلیمری، ۴-۳ جدائی فازی در حین پلیمریزاسیون

۴- نفوذ از پلیمرها و نفوذ پلیمرها در یکدیگر

۱-۴ خود نفوذی حلal در سامانه های پلیمر- حلal لاستیکی، ۲-۴ نفوذ پلیمرها در یکدیگر، ۴-۴ هندسه زنجیر و نفوذ: ماکرومولکول های خطی در برابر حلقوی، ۴-۴ لایه شدن بین سطحی

۵- مبانی مولکولی انتقال شیشه ای

۱-۵ ناهمگونی دینامیک زنجیر، ۲-۵ مکانیک آماری و پیش بینی درجه حرارت انتقال شیشه‌ای مخلوط‌های پلیمری، ۳-۵ محصور شدن زنجیر در مقیاس نانومتری و انتقال شیشه‌ای آن، ۴-۵ خود تغییضی زنجیر و انتقال شیشه‌ای موثر

۶- ترمودینامیک و سینتیک بلورینگی

۱-۶ افتاخیز چگالی: پدیده هسته‌گذاری در تبلور پلیمر، ۲-۶ ضخیم شدن لایه بلور در برابر رشد جانبی آن، ۳-۶ اثر توزیع شاخه‌های کوتاه بر سینتیک تبلور پلی‌اتیلن، ۴-۶ تسریع هسته‌گذاری بلور به کمک جدانی فازی با سازوکار تجزیه اسپینودال

۷- سطوح و فصول مشترک پلیمری

۱-۷ چسبندگی پلیمر، ۲-۷ تحرک پلیمر در فصل مشترک پلیمراها، ۳-۷ واخیسی فیلم الیافی پلیمر خطی/پلیمر ستاره‌ای، ۴-۷ قطرات پلیمری بر سطوح ترم: از مثلث نیومن تا قانون یانگ

۸- ژله شدن و ژلهای پلیمری

۱-۸ تابعیت انتقال سل-ژل به غلظت، ۲-۸ ژلینگی مذاب پلیمری در مراحل اولیه تبلور، ۳-۸ فروپاشی ساختار لاستیک‌های پر شده با اعمال کرنش

منابع و مأخذ:

1. L. H. Sperling, "Introduction to Physical Polymer Science", 4th Ed. John Wiley, New York, 2006.
2. G. H. Fredrickson, "The Equilibrium Theory of Inhomogeneous Polymers, Clarendon Press, Oxford, 2006.
3. M. Rubinstein and R. Colby, Polymer Physics, Oxford University Press, London, 2003.
4. S. F. Sun, "Physical Chemistry of Macromolecules", John Wiley, New York, 2004.
5. G Strobel; "The Physics of Polymers", Springer, New York, 2007
6. L. A. Utracki and A. M. Jamieson, "Polymer Physics: From Suspensions to Nanocomposites and Beyond", Wiley, New York, 2010.

عنوان درس: هویت شناسی پیشرفته پلیمرها (PE4006)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

هم‌نیاز: خواص مهندسی پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف:

- شناسایی و تعیین مشخصه های مولکولی / ساختاری پلیمرها با استفاده از روش های مختلف نظری طیف سنجی، گرانروی سنجی و کروماتوگرافی
- بررسی ویژگیهای دینامیکی پلیمرها با استفاده از روش های آنالیز حرارتی

سرفصل درس:

۱ مقدمه ای بر شیمی پلیمر

- ۱-۱- روش های مختلف سنتز پلیمرها
- ۲-۱- پلیمریزاسیون مونومرهای وینیلی
- ۳-۱- پلیمرهای تجاری: روش های سنتز، خواص و کاربرد
- ۴-۱- مشخصه های ساختاری و دینامیکی پلیمرها

۲ روش های مقدماتی شناسایی پلیمرها

- ۱-۲- آزمون حلایت
- ۲-۲- آزمون چگالی
- ۳-۲- تعیین نقطه ذوب
- ۴-۲- آزمون شعله
- ۵-۲- آزمون پیرولیز

۳ طیف سنجی مادون قرمز (IR) ترکیبات آلی و پلیمرها

- ۳-۱- مبانی طیف سنجی مادون قرمز
- ۳-۲- آشنایی با مبانی طیف سنجی رامان
- ۳-۳- طیف سنجی مادون قرمز تبدیل فوریه (FT-IR)
- ۳-۴- شناسایی گروه های عاملی در ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۳-۵- اثر انگشت در طیف سنجی مادون قرمز و تعیین ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۳-۶- کاربردهای کمی و کنترل کیفیت پلیمرها با طیف سنجی مادون قرمز تبدیل فوریه

۴ طیف سنجی تشدید مغناطیسی هسته (NMR) و هویت شناسی پلیمرها

- ۴-۱- مبانی فیزیکی تشدید مغناطیسی هسته
- ۴-۲- طیف سنجی تشدید مغناطیسی هسته تبدیل فوریه (FT-NMR)
- ۴-۳- مکان شیمیائی و کوپلاز هسته ها در تشدید مغناطیسی هسته پروتون ($^1\text{H-NMR}$)
- ۴-۴- تفسیر طیف $^1\text{H-NMR}$ و برقراری ارتباط آن با ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۴-۵- مکان شیمیائی و کوپلاز هسته ها در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۴-۶- طیف سنجی $^{13}\text{C-NMR}$ واجفت شده از پروتون
- ۴-۷- مسائل انتگرال گیری در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۴-۸- تفسیر طیف $^{13}\text{C-NMR}$ و برقراری ارتباط آن با ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها
- ۴-۹- کوپلاز هسته کربن-۱۳ با سایر هسته ها
- ۴-۱۰- محاسبه مکان شیمیائی هسته های کربن-۱۳ در ترکیبات آلی با استفاده از جداول موجود
- ۴-۱۱- تکنیک تقویت بدون واپیچیدگی با انتقال قطبش (DEPT) در $^{13}\text{C-NMR}$
- ۴-۱۲- آشنایی مقدماتی با طیف سنجی NMR دو بعدی
- ۴-۱۳- تعیین ساختار ترکیبات آلی و پلیمرها به کمک طیف سنجی های IR و NMR
- ۴-۱۴- کاربرد NMR در پلیمرها
- ۴-۱۵- NMR سایر هسته ها

۵ تعیین وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی در پلیمرها

- ۵-۱- مبانی و مفاهیم وزن مولکولی در پلیمرها
- ۵-۲- تعیین وزن مولکولی متوسط عددی پلیمرها
- ۵-۳- تعیین وزن مولکولی متوسط وزنی پلیمرها
- ۵-۴- تعیین وزن مولکولی متوسط ویسکومتری پلیمرها با استفاده از روش ویسکومتری محلول پلیمرها
- ۵-۵- کروماتوگرافی تراوایی ژل (GPC) یا کروماتوگرافی اندازه طردی (SEC)

۶- آنالیز حرارتی پلیمرها

۱-۶- مقدمه ای بر مفاهیم خواص دینامیکی پلیمرها

۲-۶- مبانی و اصول روش های آنالیز حرارتی

۳-۶- عوامل موثر بر ترمومتر روش های آنالیز حرارتی

۴-۶- کاربردهای آنالیز حرارتی در پلیمرها

منابع و مأخذ:

- ۱) روش های ساده در شناسایی پلاستیک ها، بازنگری چهارم، نوشه: دیتریش براون، ترجمه: مهرداد کوکبی، کارآفرینان بصیر، ۱۳۸۰.
2. D. L. Pavia, G. M. Lampman, G.S. Kriz, J. R. Vyvyan, *Introduction to Spectroscopy*, 4th Edition, Brooks/Cole, Géngage Learning, (2009)
3. A. E. Tonelli, *NMR Spectroscopy & Polymer Microstructure: The Conformational Connection*, Wiley, (1989)
4. B. Stuart, *Polymer Analysis* (Chapter 4), John Wiley and Sons, Ltd. (2002)
5. T. Hatakeyama and F.X. Quinn, *Thermal Analysis: Fundamentals and Applications to Polymer Science*, 2nd Edition, John Wiley & Sons (1999)

عنوان درس: شیمی و سینتیک پلیمریزاسیون (PE4701)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

پیش نیاز: مبانی مهندسی پلیمر

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: آشنایی با روش‌های سنتز پلیمرها، مکانیسم و سینتیک واکنش‌های پلیمر، ریزساختار پلیمرها و واکنش‌های شیمیایی روی پلیمرها

سرفصل درس:

۱- مقدمه

- ۱-۱- مشخصات ساختاری همو- و کوپلیمرها
- ۲-۱- وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی پلیمرها
- ۳-۱- نظم فضایی در پلیمرها
- ۴-۱- واکنش‌های پلیمریزاسیون از نظر مکانیسم، محیط واکنش و نوع راکتور و نحوه خوراکدهی
- ۵-۱- ارتباط ساختار مولکولی و خواص پلیمرها
- ۲- پلیمریزاسیون رشد زنجیری (یا افزایشی)
  - ۱-۲- پلیمریزاسیون رادیکالی
  - مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون
  - محاسبه وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی
  - ۲-۲- پلیمریزاسیون آئیونی
  - مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون
  - محاسبه وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی
  - ۳-۲- پلیمریزاسیون کاتیونی
  - مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون
  - محاسبه وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی
  - ۳- پلیمریزاسیون رشد مرحله‌ای (یا تراکمی)
    - مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون

- محاسبه وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی
پلیمریزاسیون غیرخطی و پدیده ژل شدن
- ۴ پلیمریزاسیون فضاویره و نظم فضایی در پلیمرها
ارزیابی نظم فضایی پلیمرها (نظری و تجربی)
سنتر پلیمرها با کاتالیزورهای زیگلر- ناتا
سنتر پلیمرها با کاتالیزورهای متالوسن
سنتر پلیمرها با کاتالیزورهای فرامتاوسن
پلیمریزاسیون متاتبیس حلقه‌گشا
- ۵ پلیمریزاسیون کنترل شده
- ۶ -۱- پلیمریزاسیون رادیکالی کنترل شده: انواع روش‌ها
مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون انواع روش‌ها
محاسبه وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی انواع روش‌ها
- ۷ -۲- سایر پلیمریزاسیون‌های کنترل شده
کوپلیمریزاسیون و ریزساختار کوپلیمرها
- ۸ طبقه‌بندی کوپلیمرها بر مبنای ریزساختار و نحوه سنتر آنها
ترکیب کوپلیمر
نسبت‌های واکنش‌پذیری کومونومرها
توزیع توالی کومونومرها
- ۹ مدل‌های سینتیکی کوپلیمریزاسیون
پلیمرهای عاملدار
- ۱۰ واکنش‌های شیمیایی روی پلیمرها

References

1. Paul C. Hiemenz, Tim Lodge, *Polymer Chemistry*, 2nd Edition, CRC Press, 2007
2. G. Odian, *Principles of polymerization*; 4th Edition; 2004
3. J.M. Asua, *Polymer Reaction Engineering*, 1st Edition, 2007
4. Rudin and Choi, *The Elements of Polymer Science & Engineering-* Third Edition, Elsevier , 2013.
5. Harry Allcock, Fred Lampe, James Mark, *Contemporary Polymer Chemistry*, 3rd Edition, 2004

عنوان درس: کاربردهای جدید مواد پلیمری PE4706

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیشناز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی کاربردهای جدید مواد پلیمری در صنایع نفت و انرژی، فضایی و نظامی، خودرو و تایر، ساختمان و عمرانی، بیوتکنولوژی و نانوتکنولوژی، صنایع الکترونیک و حسگرها/محركها و مواد هوشمند: با تاکید بر روش‌های ساخت، میکروساختارها، و خواص فیزیکی-مکانیکی

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱.۱- ساخت پلیمرهای مهندسی و خواص مکانیکی و دینامیکی آنها

۱.۲- ترمودینامیک مواد پلیمری

۲- کاربرد پلیمرها در صنعت نفت:

۲.۱- ازدیاد برداشت نفت و مسائل هیدرودینامیکی مربوط به آن، انتخاب پلیمرهای مناسب مانند اکریلاتها و ترکیبات مختلف پلیمری

۲.۲- تصفیه آب، ساخت و ترمودینامیک غشاها پلیمری مانند استومرها، PVC، نشاسته، CMC، غشاء‌های چند جزئی

۳- کاربرد پلیمرها در صنایع نظامی و فضایی:

۳.۱- عایق‌های مخصوص حرارتی و الکتریکی

۳.۲- پلیمرهای مخصوص سوخت موشک

۳.۳- پوشش‌های حفاظت فردی مانند لباس‌های ضد گلوله و ضد مواد شیمیایی

۳.۴- قسمت‌های منتخب سفینه‌ها و ایستگاه‌های فضایی

۴- کاربرد پلیمرها در صنایع خودرو و تایر:

۴.۱- پلیمرهای مهندسی و کامپوزیت‌های با استحکام بالا و مقاوم در برابر سایش

۴.۲- قطعات لاستیکی مقاوم در برابر شرایط سخت دمایی و مواد شیمیایی

۳-۴-تایرهای با عملکرد بالا و تایر سبز (پاک)

۵- کاربرد پلیمرها در صنایع ساختمانی و عمرانی: بتن‌های پلیمری، آسفالت‌های پلیمری، مصالح پلیمری تقویت خاک (Geo-synthetics)

۶- کاربرد پلیمرها در بیوتکنولوژی و بیومهندسی:

۶-۱- پلیمرهای مورده کاربرد در صنایع دارویی و رهایش دارو

۶-۲- پلیمرهای مورده استفاده در ساخت اندام‌های مصنوعی

۶-۳- پلیمرهای مورده کاربرد در زیست پزشکی و بیوتکنولوژی مانند ساخت باکتری‌های فتوسنتزی و فیزیکی

۷- کاربرد پلیمرها در نانوتکنولوژی، صنایع الکترونیک، و مواد هوشمند:

۷-۱- ساخت نانوکامپوزیت‌های پلیمری

۷-۲- ساخت حسگرها و محرک‌ها از مواد پلیمری و نانوکامپوزیت‌های هوشمند

۷-۳- میکروساختارهای پلیمری و کریستال‌های مایع

۷-۴- کاربرد پلیمرهای جدید در اپتیک و سلول‌های خورشیدی

۸- دیگر کاربردهای مواد پلیمری:

۸-۱- مواد پلیمری مقاوم به دماهای بالا مانند الیاف، پلی‌آمیدها و پلی‌ایمیدها

۸-۲- فیلم‌های پلیمری و کاربرد آن در صنایع بسته‌بندی

۸-۳- امولسیون‌ها، میکروامولسیون‌ها و نانوامولسیون‌های پلیمری در صنایع رنگ

منابع و مأخذ:

[1] G.O. Shonaike, S.G. Advani, *Advanced Polymeric Materials: Structure-Property Relationship*, 1st Ed., CRC Press (2003)

[2] A. De Souza Gomes, *New Polymers for Special Applications*, InTech Publisher (2012)

عنوان درس: مهندسی واکنش‌های پلیمریزاسیون ناهمگن (PE4402)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: مهندسی فرایندهای پلیمریزاسیون

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: آشنایی با مبانی، انواع روشها و سینتیک پلیمریزاسیون در محیط‌های ناهمگن / کلوئیدی

سرفصل درس:

۱- مقدمه‌ای بر انواع پلیمریزاسیون‌های هتروژن و هتروفاز

۱-۱- پلیمریزاسیون هتروژن در سنتز پلیمرها (HIPS و ...)

۲-۱- پلیمریزاسیون‌های هتروفاز و اهمیت آنها در صنعت

۳-۱- انواع پلیمریزاسیون‌های هتروفاز: شباهت‌ها و تفاوت‌ها

۴-۱- فرایندها و اجزای پلیمریزاسیون امولسیونی

۴-۱-۱- پلیمریزاسیون امولسیونی رایج یا (ماکرو) امولسیون

۴-۲- پلیمریزاسیون مینی امولسیون

۴-۳- پلیمریزاسیون میکروامولسیون

۵-۱- پلیمریزاسیون سوسپانسونی

۶-۱- پلیمریزاسیون ترسیبی

۷-۱- پلیمریزاسیون پراکنشی

۸-۱- سایر پلیمریزاسیون‌های هتروفاز

۲- پلیمریزاسیون امولسیونی

۱-۲- اجزای پلیمریزاسیون امولسیونی

۲-۲- غلظت بحرانی مایسل (CMC) و توازن آبدوستی/چربی دوستی (HLB) امولسیفایرها

۳-۲- انواع فرایندهای هسته زایی ذره و روش‌های تجربی تعیین تعداد ذرات هسته زایی شده

- ۴-۲ قوانین سینتیکی و ترمودینامیکی در سیستم‌های امولسیونی
پایداری سیستم‌های امولسیونی در برابر تجمع و انفداد و قوانین حاکم بر آن
سه ناحیه I، II و III (هسته زایی و رشد ذرات) در پلیمریزاسیون امولسیونی
تئوری اسمیت-اورات و سینتیک پلیمریزاسیون امولسیونی: معادلات بازگشتی
انواع مدل‌های سینتیکی (حالات‌های ۱، ۲ و ۳) بر اساس تئوری اسمیت-اورات
سینتیک در ناحیه های II و III پلیمریزاسیون امولسیونی
- ۵-۲ -۶-۲ -۷-۲ -۸-۲ -۹-۲ -۱۰-۲ -۱۱-۲ -۱۲-۲ -۱۳-۲ -۱۴-۲ -۱۵-۲ -۱۶-۲ -۱۷-۲ -۱۸-۲ -۱۹-۲ -۲۰-۲ -۲۱-۲ -۲۲-۲ -۲۳-۲ -۲۴-۲ -۲۵-۲ -۲۶-۲ -۲۷-۲ -۲۸-۲ -۲۹-۲ -۳۰-۲ -۳ -۱-۳ -۲-۳ -۳-۳
- ۱-۳ اجزای اصلی پلیمریزاسیون سوسپانسیونی
  - ۲-۳ سینتیک پلیمریزاسیون: تبدیل واکنش، سرعت پلیمریزاسیون وزن مولکولی و توزیع آن
  - ۳-۳ پلیمریزاسیون سوسپانسیونی وینیل کلرید و اتیلن
- سنتز در جای نانومواد و نانوکامپوزیت‌های هیبریدی آلی/معدنی با فرایندهای پلیمریزاسیون امولسیونی
- اندازه ذره و توزیع اندازه ذره در پلیمریزاسیون امولسیونی
- وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی در پلیمریزاسیون امولسیونی: روش ممانها
- پیش‌بینی تعداد رادیکالهای در حال رشد بر ذره در پلیمریزاسیون امولسیونی
- کلیتبخشی به روش شب و عرض از مبدأ در مدلسازی سینتیک واکنش
- مدلسازی سینتیک حد ۱: اختتام کامل در فاز آبی (اختتام فاز آبی قابل اغماض)
- مدلسازی سینتیک حد ۲: اختتام درون ذرهای تعیین کننده سرعت
- مدل خروج رادیکال از ذره و مدل واجذب رادیکال مونومری
- مدل ورود رادیکال به ذره
- تعیین ثابت سرعت ورود و خروج رادیکال به لاز ذرات: روش شب و عرض از مبدأ
- تعیین نظری تعداد کل ذرات در سیستم امولسیونی
- مدلسازی سینتیک واکنش تئوری و سینتیک رشد ذره: سیستم شب توده‌ای
- ناهمگنی در ذرات لاتکس (ناهمگنی در هموپلیمریزاسیونهای امولسیونی)
- مورقولوژی هسته-پوسته در فرمولاسیون‌های کوبیلیمریزاسیون امولسیونی
- تئوری و سینتیک رشد ذره: سیستم صفر-یک
- تئوری و سینتیک رشد ذره: سیستم شب توده‌ای
- سرنوشت رادیکالهای آزاد واجذب شده
- رخدادهای انتقال فاز در پلیمریزاسیون امولسیونی (ورود، ورود حرارتی و خروج)
- تعیین غلظت مونومر در ذرات لاتکس و روش‌های نظری (معادله مورتون) تعیین آن
- غلظت مونومر در ذرات لاتکس و دانه‌ای (seeded) برای مطالعه مکانیسم و سینتیک واکنش
- قوانین سینتیکی و ترمودینامیکی در سیستم‌های امولسیونی
- پایداری سیستم‌های امولسیونی در برابر تجمع و انفداد و قوانین حاکم بر آن
- سه ناحیه I، II و III (هسته زایی و رشد ذرات) در پلیمریزاسیون امولسیونی
- تئوری اسمیت-اورات و سینتیک پلیمریزاسیون امولسیونی: معادلات بازگشتی
- انواع مدل‌های سینتیکی (حالات‌های ۱، ۲ و ۳) بر اساس تئوری اسمیت-اورات
- سینتیک در ناحیه های II و III پلیمریزاسیون امولسیونی
- ۱۰-۲ -۱۱-۲ -۱۲-۲ -۱۳-۲ -۱۴-۲ -۱۵-۲ -۱۶-۲ -۱۷-۲ -۱۸-۲ -۱۹-۲ -۲۰-۲ -۲۱-۲ -۲۲-۲ -۲۳-۲ -۲۴-۲ -۲۵-۲ -۲۶-۲ -۲۷-۲ -۲۸-۲ -۲۹-۲ -۳۰-۲ -۳ -۱-۳ -۲-۳ -۳-۳

- ۴-۳- اختلاط و نقش آن
- ۵-۳- تشکیل، شکست و انعقاد ذرات
- ۶-۳- تأثیر شرایط فرایندی بر توزیع اندازه ذرات
- ۷-۳- پلیمریزاسیون پراکنشی: سینتیک فرایند
- ۸-۳- پلیمریزاسیون رسوبی: سینتیک فرایند
- ۹-۳- سنتز درجای ناتومواد و نانوکامپوزیت‌های هیبریدی آلی / معدنی
- ۴- مثالی از واحدهای صنعتی تولید پلیمرها
  - ۱-۴- لاستیک‌های سنتزی بر پایه دی‌ان
  - ۲-۴- پلی وینیل کلرید گرید امولسیونی و سوسپانسیونی
  - ۳-۴- رزین‌های تبادل یون
  - ۴-۴- پلیمرها و رزین‌های اکریلیک و اکریلیک- استایرن
  - ۵-۴- رزین‌های بر پایه وینیل استات
  - ۶-۴- پلاستیک‌های اصلاح شده با لاستیک‌ها
  - ۷-۴- لاتکس‌های پلیمری با کاربردهای خاص و ویژه

منابع و مأخذ:

- 1- R. G. Gilbert, *Emulsion Polymerization: A Mechanistic Approach*, 1995.
- 2- A. Kumar, R. K. Gupta, *Fundamental of Polymer Engineering*, 2nd Edition, 2003.
- 3- Meyer and, Keurentjes, *Handbook of Polymer Reaction Engineering*, 2005.
- 4- A.R. Mahdavian, M. Abdollahi and M. Ashjari, *From Emulsion Polymerization to Nanoemulsions: Concepts and Applications (In Persian)*, 2008.
- 5- P.A. Lovell and M.S. El-Aasser, *Emulsion Polymerization and Emulsion Polymers*, 1997.

عنوان درس: تخریب و پایدارسازی پلیمرها (PE4009)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: شیمی فیزیک پیش‌رفته پلیمرها

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی ارتباط ساختار- پایداری پلیمرها، آشنایی با اصول، مکانیسم و سینتیک تخریب پلیمرها در برابر حرارت، اکسیژن، نور و پرتوهای پر انرژی و معرفی اصول و کاربردهای پایدارسازی و تخریب کنترل شده پلیمرها

سرفصل درس:

۹- ارتباط ساختار- پایداری پلیمرها

۱-۱- ساختار مولکولی پلیمرها و عوامل موثر بر پایداری آنها

۱-۲- عوامل محیطی و فرایندی موثر بر تخریب پلیمرها

۱-۳- تغییر خواص ناشی از تخریب پلیمرها

۴-۱- تکنیک‌های رایج مورد استفاده برای مطالعه مکانیسم و سینتیک تخریب و پایدارسازی پلیمرها

۱-۵- پیش‌گوینی ماندگاری و عمر پلیمرها در شرایط عادی

۱-۶- بهره برداری مثبت از تخریب پلیمرها

۱۰- تخریب حرارتی پلیمرها

۱-۱- مکانیسم‌های تخریب حرارتی پلیمرها (حذف گروه جانبی، شکست زنجیر، واپلیمریزاسیون، شبکه‌ای شدن و ...)

۱-۲- روش‌های بازدارنده یا کنده کننده سرعت تخریب حرارتی پلیمرها

۱-۳- انواع پایدارکننده‌های حرارتی و مکانیسم عملکرد آنها

۱-۴- بررسی مکانیسم و سینتیک واپلیمریزاسیون همدما

۱-۵- روش‌های تعیین پارامترهای سینتیکی تخریب پلیمرها با استفاده از تکنیک‌های آنالیز حرارتی

۱-۶- مروری بر مکانیسم تخریب حرارتی برخی از پلیمرها (لاستیک طبیعی، پلی اولفین‌ها، پلی استایرن، پلی

(مت)اکریلاتها، پلی (وبنیل کلرید و ...)

- ۷-۲- پلیمرهای مقاوم در برابر دمای بالا
- ۸-۲- بازیابی پلیمرها به روش تخریب حرارتی
- ۹-۲- تخریب حرارتی طی فرآورش پلیمرها
- ۱۱- تخریب اکسایشی پلیمرها
- ۱-۳- مکانیسم کلی اکسایش پلیمرها (واکنش های آغاز، انتشار و اختتام)
- ۲-۳- آنتی اکسیدان ها و مکانیسم عملکرد آنها در پایدار سازی پلیمرها
- ۳-۳- اکسایش کنترل شده پلیمرها به منظور اصلاح وزن مولکولی و خواص برخی از پلیمرها و میارزه با آلودگی محیط زیست
- ۴-۳- تاثیر اکسیژن مولکولی و اتمی و ازن بر پلیمرها
- ۱۲- تخریب و پایدار سازی نوری و نوری- اکسایشی پلیمرها
- ۴-۱- اصول کلی فوتوشیمی
- ۴-۲- واکنشهای اصلی در تخریب نوری پلیمرها (واکنشهای زنجیر جانبی و زنجیر اصلی)
- ۴-۳- مکانیسم تخریب نوری پلیمرها
- ۴-۴- پایدار سازی پلیمرها در برابر تخریب نوری
- ۴-۵- مکانیسم تخریب نوری- اکسایشی هموپلیمرها و کوبلیمرها
- ۴-۶- مروری بر فوتوشیمی برخی از پلیمرها (پلیمرهای هیدروکربنی، پلیمرهای کتونی، پلی (مت) اکریلاتها، پلی (وینیل استات)، پلی (وینیل کربید)، پلیمرهای تراکمی و ...)
- ۴-۷- فوتوفیزیک پلیمرها
- ۵- تخریب پلیمرها در مقابل پرتوهای پرانرژی
- ۵-۱- مقدمه ای بر پرتوکافت (radiolysis) پلیمرها
- ۵-۲- برهمکنش پرتوی پر انرژی با ماده
- ۵-۳- تئوری شبکه ای شده و تخریب پلیمرها در مقابل پرتوهای پرانرژی
- ۵-۴- شناسایی حدواتهای پرتودهی شده و بررسی سینتیک تخریب
- ۵-۵- اثرات شیمیائی پرتو روی پلیمرهای جامد
- ۵-۶- خواص مکانیکی پلیمرهای پرتودهی شده
- ۵-۷- پرتودهی محلول های پلیمری
- ۶- تخریب و پایدار سازی کنترل شده
- ۶-۱- تخریب زیستی پلیمرها
- ۶-۲- زیست تخریب پذیری پلیمرها
- ۶-۳- تخریب پلیمرها در برابر عوامل محیطی

۴-۶- پلیمرهای پزشکی و واکنشگرهای تشخیصی

۵-۶- رهایش کنترل شده دارو از پلیمرها

۶-۶- پلیمرهای تخریب پذیر با نور

منابع و مأخذ:

- 1- N. S. Allen, M. Edge, *Fundamentals of Polymer Degradation and Stabilisation*, Elsevier Applied Science, (1992)
- 2- S. Halim Hamid, *Handbook of Polymer Degradation*, 2th Edition, Marcel Dekker, Inc., (2000)

عنوان درس: طراحی و معماری ماکرومولکولی PE4750

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: شیمی پلیمر (کارشناسی)، شیمی فیزیک پلیمرها (کارشناسی)

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف درس:

- آشنایی با روش‌های رایج و نوین سنتز برای طراحی پلیمرها (ماکرومولکول‌ها) درست‌مولکول‌ها) با (ریز)ساختارهای معماری و مهندسی شده
- ارتباط ساختار با خواص پلیمرها

سرفصل درس:

۱) مقدمه‌ای بر طراحی و سنتز پلیمرها/ماکرومولکول‌ها

- مقدمه‌ای بر جنبه‌های معماری ماکرومولکولی: توبولوزی، ترکیب شیمیایی و عاملیت، پلیمرها و نانوآشیا

با اشکال کنترل شده

- ارتباط ساختار- خواص پلیمرها

- اهمیت و ضرورت طراحی و سنتز پلیمرها با (ریز)ساختارهای کنترل شده

۲) طراحی و سنتز پلیمرها با توبولوزی مشخص

- سنتز و خواص پلیمرهای ماکروسیکلی

- پلیمرهای با ساختارهای ستاره‌ای: سنتز و خواص

- دندانهای (درخت‌سان‌ها): سنتز و خواص

- پلیمرهای پرشاخه (Hyperbranched): روش‌های سنتز، خواص و معماری‌های پلیمری پیچیده

- برس‌های مولکولی (Molecular brushes)

- برس‌های پلیمری کروی

- شبکه‌های الگو و هم‌شبکه‌های (co-network) عاملدار

- نانوژل‌ها و میکروژل‌های پلیمری

۳) طراحی و سنتز پلیمرها با ترکیب شیمیائی و عاملیت مشخص

- عاملدار کردن کنترل شده انتهای زنجیرها (تامل تلکلیک‌ها، Telechelics)

- روش‌های نوین و کارآمد سنتز ماکرومولکول‌های عاملدار

- ترکیب شیمیائی کنترل شده: کوپلیمرهای آماری، غرادیانی و متناوبی

- طراحی کوپلیمرهای قطعه‌ای well defined
- کوپلیمرهای پیوندی و هموپلیمرهای شانه‌ای شکل
- پلیمرهای هیبریدی بیولوژیک-سنتری
- پلیمرهای سوپر امولکولی (supramolecular polymers) دینامیک
- پلی‌اولفین‌های عاملدار: سنتر و خواص
- شیمی کلیک در طراحی پلیمرهای عاملدار
- (۴) پلیمرها و نانوشیای با اشکال کنترل شده
- پلیمرهای کایرال با ساختار فضایی کنترل شده
- طراحی واپسیه به صورت‌بندی کوپلیمرهای عاملدار سنتری
- کوپلیمرهای سخت-منعطف و میله-کوبل
- نانوشیای منفرد حاصل از چینش سلسله مراتبی (Hierarchical assembly) قطعات ساختمانی پلیمر
- سنتر و خودچینش (self-assembly) پلیمرهای سوپر امولکولی (supramolecular) از طریق پیوندهای هیدروژنی
- نانوساختارهای پلیمری عاملدار تهیی شده به روش خود چینش
- پلیمرهای پاسخگوی سنتر شده با طراحی مولکولی

مراجع:

References:

1. Macromolecular Architectures and Soft Nano-Objects (Volume 6) in: "Polymer Science: A Comprehensive Reference", Matyjaszewski and Muller, Editors, vol. 6, 2012, Elsevier.
2. "Complex Macromolecular Architectures: Synthesis, Characterization, and Self-Assembly", by: Hadjichristidis, Hirao, Tezuka and Du Prez 2011, Wiley.
3. "Principles of Polymer Design and Synthesis", by: Su, 2013, Springer.

عنوان درس: خواص مهندسی پلیمرها (PE4002)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اختیاری

هم‌نیاز: کاربرد ریاضیات پیشرفته در مهندسی پلیمر

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: معرفی خواص مهندسی پلیمرها و کامپوزیت‌های پلیمری با تاکید بر خواص مکانیکی آنها از طریق درک مفاهیم تنش و کرنش، معادلات مشخصه مواد الاستیک / ویسکوالاستیک / پلاستیک، و سازوکارهای استحکامی و شکست این مواد

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

۱.۱- تعریف پلیمرهای چامد و خواص آنها

۱.۲- نظریه محیط‌های پیوسته و مروری بر تنسورها

۲- تنش و کرنش در یک محیط پیوسته:

۲.۱- حرکت و تغییر شکل در محیط پیوسته از دیدگاه لاغرانژی و اویلری

۲.۲- تغییر شکل‌های کوچک و تنسورهای تغییر شکل و کرنش

۲.۳- قانون تجزیه قطبی و تنسورهای تغییر شکل بزرگ کوشی، فینگر و کرنش‌های لاغرانژی و اویلری

۲.۴- نیروهای داخلی در محیط پیوسته و مفهوم تنش

۲.۵- تنسورهای تنش کوشی و پیولا-کرکوف (Piola-Kirchhoff)

۳- معادلات حالت برای مواد الاستیک جامد:

۳.۱- جامدات الاستیک، همسانگرد (ایزوتروبیک)، و خطی

۳.۲- جامدات الاستیک و همسانگرد (ایزوتروبیک) تحت تغییر شکل‌های بزرگ

۳.۳- توابع انرژی کرنشی و روابط تنش-کرنش غیر خطی

۳.۴- مثال‌هایی از روابط تنش-کرنش غیر خطی در پلیمرهای غیر قابل تراکم

۴- خواص ویسکوالاستیک پلیمرهای جامد:

۴.۱- رفتار ویسکوالاستیک گذرا (خرش و آسودگی از تنش)

- ۲.۴- رفتار ویسکوالاستیک شبه پایدار (رفتار دینامیکی-مکانیکی)
 ۳.۴- مدل های ویسکوالاستیک خطی و اصل برهمنگش بولتزمن
 ۴.۴- رفتار ویسکوالاستیک غیر خطی در کامپوزیت های پلیمری
 ۵.۴- اصل برهمنگش زمان و درجه حرارت

۵- رفتار پلاستیک پلیمرها:

- ۱.۵- رفتار تسلیم در مواد پلاستیک و معیارهای تسلیم ترسکا (Tresca) و وان- میس (Von-Mises)
 ۲.۵- رفتار تسلیم در پلیمرها: اثر فشار هیدرواستاتیک و غیرهمگرایی
 ۳.۵- مقدمه ای بر معادلات حالت برای پلاستیک ها: پلاستیک ایدهال (Levy-Mises)، الاستوپلاستیک (Hencky)، پلاستیک واقعی (Prandtl-Reuss)

۶- رفتار شکست پلیمرها:

- ۱.۶- مکانیک شکست خطی و نظریه گریفیت (Griffith)
 ۲.۶- تحلیل تعیین نرخ انرژی آزاد شده کرنشی در شکست
 ۳.۶- تحلیل فاکتور شدت تنش در شکست
 ۴.۶- اندازه گیری انرژی پارگی و استحکام پارگی در پلیمرها

۷- مقاومت به ضربه و خستگی در پلیمرها:

- ۱.۷- مقاومت به ضربه در پلیمرها
 ۲.۷- مقاومت به خستگی تحت بارهای دینامیکی و حرارتی
 ۳.۷- معادلات رشد ترک در خستگی مکانیکی

۸- خواص الکتریکی و نوری پلیمرها

- ۱.۸- خواص الکتریکی
 ۲.۸- خواص نوری

منابع و مأخذ:

1. I.M. Ward, J. Sweeney, *An Introduction to Mechanical Properties of Solid Polymers*, 3rd Ed., John Wiley & Sons, Ltd. (2010)

عنوان درس: بیوکامپوزیت‌های لاستیکی PE4908

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: آشنایی با مبانی طراحی زیستی الاستومرها، حصول زیست‌سازگاری، زیست تخریب‌پذیری و مصرف چرخه‌ای آن‌ها

۱- توسعه پایدار و تاثیر مواد پلیمری بر محیط زیست، مدیریت پسماندهای پلیمری، جریان ضایعات پلیمری در طبیعت، چرخه بازگشت و بازیافت

۲- طراحی سبز اجزای مورد استفاده در آمیزه‌های لاستیکی: روغن‌ها، الاستومرها و تقویت‌کننده‌های با منشا زیستی

۳- کاربردهای زیست‌پزشکی الیاف‌ها و کامپوزیت‌های لاستیکی: معرفی مبانی زیست‌سازگاری، آزمون‌ها و کاربرد الاستومرها

۴- ارتباط ساختار خواص در کامپوزیت‌های چوب-لاستیک

1. Azapagic, A., A. Emsley, and I. Hamerton, *Polymers: The Environment and Sustainable Development*, 2007: Wiley.
2. Wool, R. and X.S. Sun, *Bio-Based Polymers and Composites*, 2011: Elsevier Science.
3. Visakh, P.M., et al., *Advances in Elastomers II: Composites and Nanocomposites*, 2013: Springer Berlin Heidelberg.

فصل چهارم

سرفصل دروس دکتری

عنوان درس: پدیده‌های انتقال در سیستم‌های پلیمری (PE6000)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی مکانیک محیط پیوسته
- ۲- انتقال جرم در سیستم‌های پلیمری
- ۳- انتقال حرارت در سیستم‌های پلیمری
- ۴- مکانیک سیالات غیرنیوتی
- ۵- تئوری انتقال جامدات
- ۶- استفاده از تانسورها در پدیده‌های انتقال
- ۷- کاربرد در سیستم‌های پلیمری

منابع اصلی:

- 1- J. Welty, C. E. Wicks, G. L. Rorrer, R. E. Wilson, Fundamentals of Momentum, Heat and Mass Transfer, 5nd Edition, Wiley, 2008.
- 2- T. L. Bergman, A. S. Lavine, F. P. Incropera, D. P. DeWitt, Fundamentals of Heat and Mass Transfer, Wiley, 2011
- 3- R. B. Bird, W. E. Stewart, E. N. Lightfoot, Transport Phenomena, 2nd Edition, Wiley, 2001

عنوان درس: ترمودینامیک محلول های پلیمری (PE6005)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف: تبیین و پیش بینی رفتار ترمودینامیکی، دستیابی به نمودارهای فازی معتبر و جدائی فازی منجر به تحول مورفولوژیکی سامانه های پلیمری

فصل اول: مباحث نظری و توسعه فناوری با پلیمرها

فصل دوم: غیر ایده آل بودن سیالات پیچیده (ماده نرم): نقطه نظرات شیمیائی، شبه شیمیائی و فیزیکی

فصل سوم: مدلسازی سیالات پیچیده: ۱-۳ مدل‌های دو حالتی، ۳-۲ مدل محلول منظم تراکم پذیر، ۳-۳ نظریه سیال خوش‌ای، ۳-۴ تمایز در اشغال حجم آزاد، ۳-۵ برهم کنش‌های بین مولکولی و سازگاری، و ۳-۶ نظریه‌های اغتشاش ترمودینامیکی

فصل چهارم: نمودار فازی سیالات پیچیده: ۴-۱ پیش بینی‌های نظری و نتایج تجربی، ۴-۲ سازگاری و همزیستی فازی، ۴-۳ معادلات حالت و نتایج تجربی

فصل پنجم: جدائی فازی در سیالات پیچیده: ۵-۱ جدائی فازی وسکوالاستیک، ۵-۲ شیوه‌های تحول چند مرحله‌ای

فصل ششم: تعامل ترمودینامیک توده و سطح: تغییض سطحی و ترمودینامیک توده

فصل هفتم: میدان‌های خارجی و ترمودینامیک سیالات پیچیده: جدائی فازی القائی با میدان‌های تنش، میدان‌های الکتریکی

References

1. V. J. Klenin, Thermodynamics of Systems Containing Flexible-Chain Polymers, Elsevier, Amsterdam, 1999.

2. R. Koningsveld, W. H. Stockmayer and E. Nies, *Polymer Phase Diagrams*, Oxford University Press, New York, 2001.
3. T. Teraoka, *Polymer Solutions: an Introduction to Physical Properties*, John Wiley, New York, 2002.
4. P. G. deGennes, *Scaling Concepts in Polymer Physics*, Cornell University Press, Ithaca, 1991.
5. G. H. Fredrickson; *The Equilibrium Theory of Inhomogeneous Polymers*, Clarendon Press: Oxford, U. K., 2006.
6. Over 60,000 annually published papers in different aspects of polymer science.
7. G. H. Fredrickson, "The Equilibrium Theory of Inhomogeneous Polymers", Clarendon Press, Oxford, 2006.
8. L. A. Utracki and A. M. Jamieson, "Polymer Physics: From Suspensions to Nanocomposites and Beyond", Wiley, New York, 2010.

عنوان درس: مهندسی واکنش های پلیمریزاسیون (PE6007)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: مهندسی پلیمریزاسیون (دوره کارشناسی)

اهداف:

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- مهندسی و معماری مولکولی در محیط‌های همگن و ناهمگن در واکنش‌های پلیمریزاسیون
- ۲- مهندسی اختلاط در واکنش‌های پلیمریزاسیون

- ۳- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های توده‌ای
- ۴- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های محلولی
- ۵- معماری عوامل فعال سطحی

- ۶- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های تعليقی

پلیمریزاسیون تعليقی مرواریدی، پلیمریزاسیون تعليقی یودری-رسوبی، پلیمریزاسیون تعليقی توده‌ای، نقش مکانیک سیالات در پلیمریزاسیون‌های تعليقی، رفتار ذرات در پلیمریزاسیون تعليقی، نقش عوامل فعال سطحی در پلیمریزاسیون‌های تعليقی، سینتیک و روش‌های شبیه‌سازی سینتیک، بزرگ‌سازی مقیاس.

- ۷- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های امولسیونی

غاظت بحرانی مایسل، تغییر رفتار محلول‌ها در CMC . اثر دما بر CMC . تأثیر الکترولیت بر CMC . مایسل‌ها، شکل فضایی مایسل‌ها، شکل مایسل‌ها، مایسلهای وارون، تراکم بحرانی، تأثیر هندسه عوامل فعال سطحی بر شکل مایسل، شکل‌گیری مایسل‌ها، حل شدن مواد غیرقطبی در مایسل‌ها، خواص مایسل‌ها، عوامل مؤثر بر تشکیل مایسل و CMC . ترمودینامیک تشکیل مایسل‌ها، سینتیک تشکیل مایسل‌ها، نیروی محرک تشکیل مایسل، اندازه ذرات در پلیمریزاسیون‌های امولسیونی، اختلافات

اساسی پلیمریزاسیون‌های تعلیقی و امولسیونی، لانکس‌های پلیمری، کلوبیدهای پلیمری، مکانیسم‌های تشکیل ذره، پلیمریزاسیون‌های مینی‌امولسیونی، پلیمریزاسیون میکرو‌امولسیونی، پلیمریزاسیون‌های امولسیونی پیکرینگ، پلیمریزاسیون امولسیونی تولید تانوکامپوزیت‌های پلیمری به روش پلیمریزاسیون درجا، پلیمریزاسیون امولسیونی وارون، پلیمریزاسیون امولسیونی دانه‌دار، پلیمریزاسیون‌های امولسیونی بدون استفاده از عوامل فعال سطحی، عوامل مختلف مؤثر بر کنترل اندازه ذره در پلیمریزاسیون‌های امولسیونی، تثویرهای موجود مرتبط با مکانیسم پلیمریزاسیون امولسیونی، مکانیسم هارکینز و تثویر اسمیت-اورت، سینتیک واکنش، درجه تبدیل، توزیع وزن مولکولی، کوپلیمریزاسیون‌های امولسیونی، فرآیندهای پلیمریزاسیون امولسیونی، نمونه‌های صنعتی پلیمریزاسیون‌های امولسیونی.

۸- مدلسازی کوپلیمریزاسیون‌های امولسیونی هسته-پوسته

بررسی مباحث ترمودینامیکی و مباحث سینتیکی، تأثیر عوامل فرآیند پلیمریزاسیون در کنترل مورفولوژی ذره، اثرات سازگاری و آب‌دوستی پلیمر و مونومر و تنش بین سطحی پلیمر-مونومر، تغییر آب‌دوستی سطح ذره، واکنش کوپلیمریزاسیون با افزایش تحرک پلیمر، واکنش کوپلیمریزاسیون در دمای پایین، ذرات چندلایه، نمونه‌های صنعتی از کوپلیمریزاسیون‌های هسته-پوسته.

۹- مدلسازی کوپلیمریزاسیون‌های امولسیونی هسته-پوسته با شبکه‌های درهم‌نفوذ‌کرده پلیمری

۱۰- خواص فازی امولسیون‌ها

۱۱- مدل سازی پلیمریزاسیون در سامانه‌های ناهمگن وارون

۱۲- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های رسوبی

پلیمریزاسیون‌های توده‌ای-رسوبی، پلیمریزاسیون‌های محلولی-رسوبی، پلیمریزاسیون‌های تعلیقی-رسوبی، مراحل پلیمریزاسیون‌های رسوبی، اختلاف مکانیسم پلیمریزاسیون‌های رسوبی با مکانیسم دیگر انواع پلیمریزاسیون‌ها، تنوری اتسداد، کوپلیمریزاسیون با رادیکال‌های زنده، پلیمریزاسیون‌های مرحله‌ای رسوبی، مکانیسم و سینتیک پلیمریزاسیون‌های محلولی-رسوبی، توسعه مدل سینتیکی، وزن مولکولی و توزیع آن.

۱۳- مدل سازی پلیمریزاسیون‌های پراکنشی

عوامل فعال سطحی در پلیمریزاسیون‌های پراکنشی، پایدارسازی ذرات پلیمری در سامانه‌های غیرآلی، شرایط پایدارسازی، مکانیسم پلیمریزاسیون پراکنشی غیرآلی، هسته‌سازی و رشد، سینتیک واکنش، محاسبه تغییرات غلظت مونومر در سامانه، محاسبه تغییرات غلظت پلیمر در سامانه.

مراجع:

۱. مبانی مهندسی پلیمریزاسیون جلد سوم "روش‌های پلیمریزاسیون"، وحید حدادی اصل، انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر: ۱۳۹۱.
2. P. A. Lovel & M. S. El-Aassr, Emulsion Polymerization and Emulsion Polymers, John Wiley & Sons, (1997).
3. T. Meyer & J. Keurentjes, Handbook of Polymer Reaction Engineering, Wiley-VCH, (2005).

عنوان درس: روش‌های نوین آنالیز پلیمرها PE6008

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: هویت‌شناسی پیشرفته پلیمرها (کارشناسی ارشد)

سفرفصل درس (۴۸ ساعت):

هدف: آشنایی با روش‌های نوین شناسایی و آنالیز مواد پلیمری

۱. شناسایی ریزساختار پلی‌الفین‌ها (پلی‌اتیلن و پلی‌پروپیلن: انواع گریدها)

۱-۱. مقدمه‌ای بر شستشوی جزء به جزء یا افزایش دما (TREF)

۱-۲. عملکرد و مشخصه‌های TREF

۱-۳. کاربردهای TREF

۱-۳-۱. ریزساختار پلیمر و کاتالیست پلیمریزاسیون

۱-۳-۲. آنالیز TREF و GPC کوپل شده

۱-۴. سایر فنون

۱-۴-۱. جزء به جزء کردن بر مبنای بلوری شدن (Crystaf)

۱-۴-۲. گرماسنجی پویشی تفاضلی (DSC)

۱-۴-۳. DSC با دمای مدوله شده (Modulated Temperature)

۲. پراکنش نور ایستا (SLS) و پویا (DLS)

۲-۱. مقدمه‌ای بر پراکنش نور

۲-۲. روابط پراکنش ایستا و پویا

۲-۳. روش‌های تجربی

۲-۴. آنالیز داده‌ها در پراکنش ایستا و پویا

۲-۵. مثالها و کاربردها

۲-۵-۱. پراکنش ایستا و کروماتوگرافی ژل تراوایی (SLS/GPC)

۲-۵-۲. برهمنکنی‌ها و تجمعات بین مولکولی (Intermolecular Association)

- ۲-۵-۲. پراکنش در گونه‌های باردار
۳. تشديد مغناطيسی هسته (NMR) پلیمرها در محلول
- ۳-۱. آناليز گروه انتهائي
- ۳-۱-۱. پلیمرهای پرشاخه (Hyperbranched): شناسایي نسلهای مختلف و موقعیت گروههای عاملی انتهائي
- ۳-۲. دیمری شدن و الیگومری شدن
- ۳-۳. دیمری شدن اکریلیک اسید
- ۳-۴. الیگومری شدن استایرن و متیل متاکریلات
- ۳-۵. ریزساختر پلیمرها: مثالهای موردی
- ۳-۵-۱. افزایش سر به دم در برابر سر به سر و دم به دم
- ۳-۵-۲. مکان گزینی (Regioselectivity) در پلیمرها
- ۳-۵-۳. فضائی گزینی (Stereoselectivity) (نظم فضایی) در پلیمرها
- ۳-۵-۴. ایزومری شدن در زنجیرهای پلیمری دیان
- ۳-۵-۵. پلیمرهای وینیلی با زنجیرهای جانبی فعال نوری
- ۳-۵-۶. پلیمرهایی با مراکز نامتقارن در زنجیر اصلی
- ۳-۵-۷. شاخهای شدن و شبکهای شدن
- ۳-۵-۸. توزيع توالی کومونومرها (توزيع ترکيب شیمیائی) در کوپلیمرها
- ۳-۵-۹. انواع دیگری از ایزومری شدنها
- ۳-۶. ساختار پلیمرها در محلول
- ۳-۶-۱. صورتبندی (conformation) زنجیر
- ۳-۶-۲. تجمع بین مولکولی پلیمرها
۴. تشديد مغناطيسی هسته (NMR) حالت چامد و دینامیک پلیمرها
- ۴-۱. مقدمه ای بر NMR حالت چامد
- ۴-۲. دینامیک پلیمرها در محلول
- ۴-۲-۱. مدلسازی دینامیک مولکولی پلیمرها
- ۴-۲-۲. مشاهده آسایش پلیمر در محلول
- ۴-۳-۴. دینامیک پلیمر در حالت چامد

۱-۳-۴. مقدمه

۲-۳-۴. دینامیک پلیمرهای شبکه‌بلورین

۳-۳-۴. دینامیک پلیمرهای بی‌شکل

۴-۳-۴. دینامیک آمیزه‌های پلیمری

۵-۳-۴. دینامیک سامانه‌های پلیمری چندفازی

۵. طیف سنجی دی الکتریک (Dielectric spectroscopy) و دینامیک پلیمرها

۱-۵. مبانی نظری

۱-۱-۱. قطبش جهتیافته در میدان الکتریکی ایستا

۱-۱-۲. میدان الکتریکی متناوب

۱-۱-۳. توابع توزیع زمان‌های آسایش

۱-۱-۴. سهم و مشارکت هدایت

۲-۱. تحلیل طیف‌های دی الکتریک

۳-۱. پیشرفت‌های اخیر در حوزه دی الکتریک‌ها

۳-۱-۱. فشار و منشا انتقال شیشه‌ای

۳-۲-۱. مقیاس‌بندی ترمودینامیکی دینامیک مولکولی در سیستم‌های گرانرو

۳-۲-۲. نقش حجم مونومر و packing موضعی بر دینامیک انتقال شیشه‌ای

۳-۲-۳. دینامیک تحت confinement

۳-۲-۴. طیفسنجی تانودی الکتریک با میکروسکوپی میدان الکتریکی

۳-۲-۵. دینامیک پلی‌پپتید

مراجع

- 1- R. A. Petrick and J. V. Dawkins, Modern Techniques for Polymer Characterization, John Wiley and Sons, 1999.
- 2- Frank A. Bovey and Peter A. Mirau, NMR of Polymers, Academic Press, 1996.
- 3- G. Floudas, Dielectric Spectroscopy, in: Polymer Science: A Comprehensive Reference, Volume 2, 2012.
- 4- T.R. Crompton, Introduction to Polymer Analysis, Smithers Rapra, 2009.

عنوان درس: روش های اصلاح پلیمرها PE6009

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف: تبیین جنبه های علمی، فنی و اقتصادی اهمیت و لزوم اصلاح توده و سطح پلیمرها و ارائه راهکارهای اصلاح پلیمرها در زمینه ها و کاربردهای مختلف

۱. مقدمه

- ۱-۱. ضرورت اصلاح پلیمرهای موجود در کنار سنتز پلیمرهای جدید
- ۱-۲. جنبه های عمومی اصلاح پلیمرها

۲. پیوند زنی

- ۲-۱. پیوند زنی رادیکال آزاد و یونی
- ۲-۲. پیوند زنی تحت تابش های پرانرژی
- ۲-۳. پیوند زنی نوری-شیمیابی
- ۲-۴. پیوند زنی آنزیمی

۳. اصلاحات پسا-پلیمریزاسیونی (Post-polymerization modification)

۳-۱. پلی اولفینها

۳-۲. پلی ساکاریدها

۳-۳. برس های پلیمری (polymer brushes)

۴. اصلاح بیولوژیکی

۴-۱. جنبه های ویره اصلاح بیولوژیکی

۴-۲. درگیرسازی مولکول ها با سطح زیست مولکول ها (PEGylation)

۴-۳. تثبیت ترکیبات فعال زیستی بر سطح

۵. فرایند تبادل یونی

۵-۱. ساختار، سنتز و ویژگی های عمومی تبادل کننده های بیونی

۵-۲. غشاهاي تبادل یونی

۵-۳. تهیه و استفاده از تبادل کننده های بیونی در کاتالیز نمودن واکنش ها

۶. اصلاح سطح

- ۱-۶ پدیده های سطحی (انرژی سطحی، زاویه تماس، مرطوب شوندگی و...)
- ۲-۶ روش های شیمیایی اصلاح سطح
- ۳-۶ روش های فیزیکی اصلاح سطح
- ۷. تحلیل کمی و کیفی اصلاح پلیمرها
- ۱-۷ روش های میکروسکوپی
- ۲-۷ روش های اسپکتروسکوپی

References:

1. Polymer Modification: Principles, Techniques, and Applications, J. Meister, Taylor & Francis, 2000.
2. Functional Polymers by Post-Polymerization Modification: Concepts, Guidelines, and Applications, Theato, Patrick, Klok, Harm-Anton, Eds., Wiley, 2012.
3. Polymer Surface Modification and Characterization, C. M. Chan, Hanser Publishers, 1994.
4. Biomaterials Science: An Introduction to Materials in Medicine, B. D. Ratner, A. S. Hoffman, F. J. Schoen, J. Lemons, Eds., Elsevier, 2004,
5. Ion Exchange Technology: Theory and Materials, Inamuddin, M. Luqman, Eds., Springer, 2012.
6. Physics and Chemistry of Interfaces, H. Butt, K. Graf, M. Kappl, Wiley, 2003.

عنوان درس: چسبندگی PE6010

تعداد واحد: ۳

توع واحد: نظری

پیش‌نیاز: پیش نیاز ندارد - گذراندن شیمی فیزیک پیشرفته سطح در مقطع ارشد رشته رنگ توصیه می‌شود

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان به مباحث دیدگاهی و مکانیزم‌های چسبندگی و عوامل تاثیر گذار بر اتصالات و نحوه اندازه‌گیری آنها

سرفصل:

- ۱- مقدمه‌ای بر مفاهیم چسبندگی، چساکی، و حوزه کاربردی درس - تعاریف اولیه و اصطلاحات
- ۲- کاربردهای متعدد چسبندگی در علوم و فنون مختلف و جایگاه درس در رشته پلیمر و رنگ
- ۳- شرایط و چگونگی رخداد چسبندگی از دیدگاه سینتیک و ترمودینامیکی - قوانین حاکم بر هر دیدگاه
- ۴- دیدگاه‌های مختلف در چسبندگی. شیمی سطح زمینه، مکانیک و خواص ویکوالاستیک جامدات.
- ۵- تبروی چسبندگی، کار چسبندگی، استحکام چسبندگی - معادلات ریاضی تعیین کار چسبندگی
- ۶- مکانیزم‌ها و تصوری‌های مختلف در ارتباط با چسبندگی
- ۷- مکانیزم ترمودینامیکی چسبندگی و تبوری تر شوندگی - تاثیر عوامل مختلف - زاویه تماس و نحوه بدست اوردن کار ترمودینامیکی چسبندگی از طریق تصوری‌های ریاضی تک و دوباره‌تر
- ۸- مکانیزم چسبندگی الکتروستاتیکی، تبوری DLVO و لایه دوگانه الکتریکی، مدل دریاگوین - معادله تعیین استحکام چسبندگی از طریق مدل صفحه خازن
- ۹- تبوری لایه حرزی ضعیف و دیدگاه فاز مشترک - اشکالات و نقطه قوت و ضعف تبوری - مصادیق لایه حرزی ضعیف - تبوری بیکرمن
- ۱۰- تبوری پیوتدهای شیمیابی و اتصالات پیوتدی قوی . مواد تقویت کننده چسبندگی سیلانی و تیتانی
- ۱۱- چسبندگی از دیدگاه زینه (Adherend) . درگیری مکانیکی، ناهمواری سطح، سطوح فرکتانی - روش‌های آماده سازی سطوح مختلف - معادلات وزنل و کیسی-پکتر -
- ۱۲- چسبندگی از دیدگاه مواد adhesive . شیمی چسب‌ها، مکانیزم عمل، خواص، مخصوصات مولکولی، پارامترهای تاثیرگذار
- ۱۳- تاثیر عوامل محیطی بر روی چسبندگی، پایداری اتصالات چسبی - ارتباط چسبندگی با سایر خواص فیزیکی و مکانیکی ، جوی
- ۱۴- خواص مکانیکی در ارتباط با چسبندگی، استحکام چسبندگی، رابطه خواص فیزیکی و مکانیکی، تابع اتفاق، روش‌های نبت استحکام چسبندگی، اثالت شکست و رشد ترک
- ۱۵- چسبندگی خود به خود ، نفوذ متقابل، چسبندگی به مواد دیگر، تاثیر عوامل وزن مولکولی، زمان ، رنولوژی - تصوری‌های نفوذ - معادلات ریاضی تعیین استحکام چسبندگی از طریق نفوذ - اسودگی زنجیر و واستگی به وزن مولکولی و زمان
- ۱۶- اندازه گیری چسبندگی (کسی و کیفی)، دستگاهی، کوتاهه مدت و بلند مدت
- ۱۷- چسبندگی در مقیاس نانو و مولکولی، تخمین چسبندگی پلیمر های جامد، استراتژی های نیمه تجربی برای پیشگویی چسبندگی، چسبندگی ذرات به یکدیگر

مراجع

- 1- Adhesion Promotion Techniques : Technological applications, K.L. Mittal, A. Pizzi, 1999
- 2- Adhesion and Adhesive Technology: an introduction, Alphonsus V. Pocius, 2002
- 3- ADHESION SCIENCE AND ENGINEERING I , edited by D.A. Dillard and A.V. Pocius, THE MECHANICS OF ADHESION, - 2002, Elsevier
- 4- ADHESION SCIENCE AND ENGINEERING – II, SURFACES, CHEMISTRY AND APPLICATIONS, Edited by M. Chaudhary and A.V. Pocius, 2002, Elsevier
- 5- Handbook of Adhesion Second Edition, D. E. Packham, Wiley, 2005
- 6-Handbook of Adhesive and Sealants, Edward M. Petrie, 2000
- 7- Polymer Adhesion: Physico-chemical Principles, V.L. Vakula, L.M. Prytkin , 1991
- 8- Physical Chemistry of Adhesion, D.H. Kaelble, 1971
- 9- Adhesion of Polymers, R.A. Veselovsky, V. N. Kestelman, 2002
- 10- Polymer Adhesion: Physico-chemical Principles, V.L. Vakula, L.M. Prytkin , 1991
- 11- Physical Chemistry of Adhesion, D.H. Kaelble, 1971
- 12- Adhesion of Polymers, R.A. Veselovsky, V. N. Kestelman, 2002

عنوان درس: کنترل خوردگی PE6012

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مهندسی خوردگی پیشرفته

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: آشنایی با روش‌های کنترل کننده خوردگی در صنایع شامل بازدارنده‌های خوردگی، پوشش‌های آلی، حفاظت آندی و حفاظت کاندی، ایزوترمهای جذب و تأثیرات حفاظت کاندی بر روی پوشش‌های آلی و پدیده جداش کاندی

۱- بازدارنده‌های خوردگی و پوشش‌های آلی

انواع مختلف خوردگی و مکانیزم‌های عملکردی، شیمی فیزیک، پلاریزاسیون و روش‌های اندازه‌گیری سرعت‌های خوردگی شامل برون باین ناکل، مقاومت پلاریزاسیون خطی و معادله بانلر والمر، مقایسه روش‌های ارزیابی سرعت خوردگی با یکدیگر، بازدارنده‌های متفاوت خوردگی شامل آندی، کاندی، مخلوط و سازگار با محیط زیست، بررسی مکانیزم‌های عملکردی بازدارنده‌ها و راندمان بازدارنده‌گی، چگونگی ایجاد مدل جذب و ارزیابی مدل‌های جذب متفاوت، پارامترهای قابل حصول از مدل‌های جذب، بازدارنده‌های طبیعی و مصنوعی در محیط‌های خورنده مختلف، بررسی رفتار نمودارهای پلاریزاسیون در حضور بازدارنده‌های خوردگی، دیسپرسیون بازدارنده‌های خوردگی و بیگمنتهای ضد خوردگی در پوشش‌های آلی و بررسی مکانیزم آنها، تأثیر طراحی مهندسی سازه بر روی فرایند خوردگی

۲- حفاظت آندیک

نمودار پلاریزاسیون و پدیده روئین شدن قلزات، پدیده خوردگی موضعی، مکانیزم عملکرد، طراحی مدل حفاظتی و پارامترهای تأثیر گذار برای این روش حفاظتی

۳- حفاظت کاندیک

مکانیزم با توجه به نمودارهای ترمودینامیکی و سینتیکی پلاریزاسیون، انواع روش‌های حفاظت (آندهای فداشونده و اعمال جریان الکتریکی)، تشریح عملکرد هر کدام از روش‌ها با استفاده از آند قدا شونده و اعمال جریان الکتریکی، راندمان آندهای فدا شونده، طراحی و محاسبه مدل حفاظتی بر اساس معابرها و پارامترهای تأثیرگذار، خوردگی جریانهای سرگردان خاشی از تلاقي میدانهای الکتریکی با یکدیگر، حفاظت کاندی به همراه پوشش‌های آلی، پدیده جداش کاندیک (مکانیزم و پارامترهای تأثیر گذار)

- 1- V.S.Sastri, Green Corrosion Inhibitors: theory and practice, Published by John Wiley & Sons, 2011
- 2- Philip A.Schweitzer, Paint and Coatings(Application and Corrosion Resistance), Published by Taylor & Francis group, 2006
- 3- W.Plieth, Electrochemistry for Materials Science +Published by Elsevier, 2008
- 4- A.W.Peabody, Control of Pipeline Corrosion, Published by NACE International; The Corrosion Society, 2001
- 5- Pierre R.Roberge, “Corosion Engineering (Principles and Practice)”, McGraw-Hill,2008

عنوان درس: مکانیک محیط های پیوسته PE6013

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف:

- ارایه نظریه های اصلی مکانیک محیط پیوسته مورد نیاز در دیگر دروس اصلی دوره دکتری مهندسی پلیمر
- معرفی و تبیین روابط تنش و کرنش خطی و غیر خطی
- معرفی و تبیین مبانی معادلات اساسی ویسکوز، الاستیک و ویسکوالاستیک خطی و غیر خطی

سرفصل درس:

۱- مقدمه:

- ۱-۱- تعریف محاسبات آندیسی
- ۱-۲- ریاضیات برداری بر پایه آندیس
- ۱-۳- تعریف پروژه ها ویسکوالاستیک غیر خطی

۲- کرنش:

- ۲-۱- تعریف مختصات اوبلری
- ۲-۲- تعریف مختصات لاگرانژی
- ۲-۳- تعریف مختصات غیر خطی

۳- تنش:

- ۳-۱- تعریف مختصات اوبلری
- ۳-۲- تعریف مختصات لاگرانژی
- ۳-۳- تعریف مختصات غیر خطی

۴- کار و انرژی:

- ۴-۱- قانون اول و دوم ترمودینامیک
- ۴-۲- کار
- ۴-۳- جایگاه بازگشت پذیری
- ۴-۴- انتروپی

۵- الاستیسیته:

۱-۵- رابطه کار با انرژی برگشت پذیر

۲-۵- حالت کلی معادله الاستیک

۳-۵- حالات خاص کامپوزیت ها

۶- مواد غیر الاستیک:

۱-۶- رابطه کار با انرژی برگشت ناپذیر

۲-۶- تعاریف در مختصات اوبلی

۳-۶- تعاریف در مختصات لاغرانژی

۴-۶- تعریف مختصات غیر خطی

۵-۶- تبدیل معادلات دیفرانسیلی به انتگرالی

۷- ارایه پروژه ها:

۱-۷- ارایه مبانی مکانیک آماری

۲-۷- معادلات اساسی ملکولی و مقایسه آنها با مبانی محیط های پیوسته

منابع و مأخذ:

- 1- Continuum Mechanics, T. J. Chung, Prentice-Hall, 1988.
- 2- Computational Continuum Mechanics, A.A. Shabana, Cambridge Univ. Press, 2008.
- 3- Dynamics of Polymeric Liquids Vol.1&2, R.B. Bird, C.F. Curtiss, R.C. Armstrong, O. Hassager, John Wiley and sons, 1987.
- 4- RHEOLOGY Principles, Measurements, and Applications, C.W. Macosko, John Wiley and sons, 1987.
- 5- Ahmed A. Shabana, Computational Continuum Mechanics (3rd ed), John Wiley, Hoboken (USA) (2018)

عنوان درس: مکانیک کامپوزیت‌های پلیمری پر شده با ذره PE6021

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

هدف:

- ارایه نظریه‌های اصلی میکرو مکانیک کامپوزیت‌های پلیمری پر شده با ذره
- معرفی و تبیین مبانی معادلات اساسی ویسکوز، الاستیک و ویسکوالاستیک خطی و غیر خطی در کامپوزیت‌های پر شده با ذره

سرفصل درس:

قسمت اُلف: مفاهیم پایه

۱. مقدمه:

۱.۱ میکرو و ماکرو مکانیک مواد ناهمگون

۱.۲ کامپوزیت‌های پلیمری به عنوان سازه‌های کلوژیدی

۱.۳ مشخصات اولیه و انواع پرکننده‌های ذره‌ای

۱.۴ چینش ذرات و تاثیر آن بر خواص کامپوزیت

۱.۵ طبیعت شیمیابی انواع پرکننده‌های ذره‌ای و اصلاح سطح آنها

۲. نیروهای بین ذرات و سطوح

۲.۱ شباهت‌ها و تفاوت‌ها بین نیروهای بین ذرات و نیروهای بین مولکولی

۲.۲ نیروهای واندروالس بین ذرات و سطوح

۲.۳ نیروهای الکتروستاتیکی بین سطوح در مایعات

۲.۴ نیروهای اتحالی، ساختاری، و هیدراسیون

۲.۵ نیروهای ممانعت فضایی (واسطه پلیمری) و نوسانات حرارتی

۳. میانی چسبندگی و ترشوندگی

۳.۱ انرژی سطحی و بین سطحی

۳.۲ زاویه تماس و ترشوندگی

۳.۳ چسبندگی بین ذرات جامد

۳.۴ نیروهای اصطکاک و روانکاری

۳.۵ نقشه‌های ترشوندگی چسبندگی و کاربرد آنها در گامپوزیت‌های پلیمری پر شده با ذره

قسمت ب: تحلیل میکرو مکانیکی

۴. تاثیر ذرات بر خواص زنجیرهای پلیمری

۴.۱ تاثیرات ساختاری، سینتیکی، ترمودینامیکی و شیمیایی

۴.۲ تاثیرات شیمیایی و سینتیکی بر واکنش‌های ایجاد اتصالات عرضی

۴.۳ تاثیرات سینتیکی بر دینامیک زنجیرهای پلیمره

۴.۴ روش‌های شبیه‌سازی دینامیک مولکولی و اندازه‌گیری خواص در فاز میانی

۵. میکروساختار نامنظم پرکننده‌های ذرهای

۵.۱ تحلیل برخال (فراکتال) ساختار نامنظم تجمعات پرکننده‌های ذرهای

۵.۲ تجمع، تداخل، و ایجاد شبکه در پرکننده‌های ذرهای

۵.۳ مکانیزم سینتیکی تجمع خوشه-خوشه

۵.۴ تقویت مکانیکی توسط پرکننده‌های نامنظم

قسمت پ: رفتار ویسکوالاستیک و دیالکتریک

۶. خواص ویسکوالاستیک پلیمرهای پرشده با ذره-رویکرد منابع تحقیق

۵.۱ ویسکوالاستیک خطی و تغییرات دمای انتقال شیشه‌ای

۵.۲ تأثیر اصلاح سطح پرکننده بر خواص ویسکوالاستیک

۵.۳ رفتار ویسکوالاستیک غیرخطی و نقش شبکه پرکننده

۷. خواص الکترومغناطیسی پلیمرهای پرشده با ذره-رویکرد مبانی نظری

۷.۱ مقدمه‌ای بر الکترومغناطیس: نظریه محیط موثر ماکسول-گارنت

۷.۲ تأثیرات شکلی ذرات

۷.۳ پلیمریزاسیون بین سطحی: نظریه ماکسول-واگنر-سیلارس

۷.۴ اثر تداخل ذرات در کامپوزیت‌های بسیار پرشده

مراجع اصلی:

- 1- R.N. Rothan, ed., "*Particulate-Filled Polymer Composites*", Second Edition, Rapra Technology Limited, Shawbury, UK, 2003.
- 2- J.N Israelachvili, "*Intermolecular and Surface Forces*", Third Edition, Elsevier, USA, 2011.
- 3- J. Karger-Kocsis, S. Fakirov, "*Nano- and Micro-Mechanics of Polymer Blends and Composites*", Hanser, Munchen, 2010.
- 4- G.H. Michler, F.J. Balta-Caleja, "*Nano- and Micro-Mechanics of Polymers: Structure Modification and Improvements of Properties*", Hanser Publication, Munchen, 2012.

دیگر مراجع مورد استفاده:

- 5- Paul C. Hiemenz, "*Principles of Colloid and Surface Chemistry*", Third Edition, California State Polytechnic University, Marcel Dekker, Inc., 1997.
- 6- Y.S. Lipotove, "*Polymer Reinforcement*", ChemTech Publishing, Toronto, 1995.

عنوان درس: اختلاط در فرایندهای پلیمری PE6022

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری، تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸

اهداف:

- درک مبانی و مفاهیم اختلاط به عنوان مهمترین و پیچیده‌ترین بخش از فرایندهای پلیمری
- توانایی توسعه مفاهیم پایه‌ای اختلاط در انواع روش‌های شکل دهنده پلیمرها به منظور طراحی و ساخت آمیخته‌ها، آمیزه‌ها و آلیاژ‌ها، کامپوزیت‌ها، نانوکامپوزیت‌ها و محصولات

جدید

سرفصل درس:

۱ مفاهیم پایه و مکانیسم‌های اختلاط

- ۲ مشخصه یابی حالت و کیفیت مخلوط (- تبیین آماری اختلاط / یکنواختی مخلوط/بافت، - مقیاس و شدت تجزی / پروفایل مقیاس و شدت تجزی، - روش‌های اندازه‌گیری اختلاط)

۳ مشخصه یابی فرایند اختلاط

- ۴ ضخامت نوار و اختلاط آرام (جريان کششی صفحه‌ای، جريان کششی نک جهته، جريان برش ساده، کاهش ضخامت نوار از دیدگاه سینماتیک)

- ۵ توزیع زمان اقامت و کرنش (اختلاط آرام در هندسه‌های ساده، توزیع زمان اقامت، توزیع کرنش)

۶ عمومی سازی توابع توزیع

- ۷ نوسانات ترکیب نسبت به زمان

۸ اختلاط پراکنشی (پراکنش خوشه ها، پراکنش مایع- مایع)

۹ ترمودینامیک اختلاط (اختلاط نامنظم و مغشوش)

۱۰ هدف عملیات مختلف اختلاط

۱۱ دسته بندی مخلوط کن ها

۱۲ اختلاط در اکسترودر تک پیچه (تحلیل فرایند و عملیات واحد، قوانین حاکم بر واحدهای اختلاط توزیعی و پراکنشی، انواع واحد های اختلاط توزیعی، انواع واحد های اختلاط پراکنشی، اکسترودر های جرخ دنده ای منظومه ای)

۱۳ اختلاط در اکسترودر با پیچ دارای حرکت همزمان چرخشی و رفت و برگشتی (کونیدر)

۱۴ مخلوط کن های چند پیچه (اکسترودر های دو پیچه همسانگرد مدول ساز درهم روتده، اکسترودر های دو پیچه ناهمسانگرد مدول ساز، در هم رونده و محاسی، اکسترودر های چند پیچه مدول ساز محاسی)

۱۵ مخلوط کن های داخلی و خارجی (مخلوط کن های پیمانه ای با برش بالا، مخلوط کن بنیوری، مخلوکن های استاتیک (بدون المان متحرک)، اختلاط در مخلوط کن داخلی پیوسته، اختلاط در مخلوط کن های دو یا چند غلتکی)

۱۶ اختلاط در مخلوط کن های دیسکی همسانگرد

۱۷ اختلاط در مخازن همزن دار

References:

1. C. Rauwendaal: Mixing in Polymer Processing, Marcel Dekker, Inc., N.Y. 1991.
2. C. Rauwendaal: Polymer Extrusion, Hanser Publishers, Munich, 1994.
3. C. Rauwendaal: Polymer Mixing; A Self-Study Guide, Hanser Publishers, Munich, 1998.
4. D.G. Baird & D.I. Collias; Polymer Processing Principles & Design, 2nd Ed., John Wiley and Science, Canada, 2014.

5. Z. Tadmor & C.G. Gogos; Principles of Polymer Processing, John Wiley & Sons, Inc., New Jersey, 2006.

6. I. Manas-Zloczower, Mixing and Compounding of Polymers; Theory and Practice, Carl Hanser Verlag, Munich, 2009.

عنوان درس: معادلات اساسی سیالات پلیمری PE6023

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: رئولوژی پیشرفته پلیمرها

هدف درس: بیان مدل‌های غیرخطی دیفرانسیلی و انتگرالی و کاربرد آنها در حل مسائل دینامیکی سیالات

توابع ماده برای سیالات پلیمری

بسط حرکت تأخیری

۱- مشتقات هم رفتی برای سرعت تنش کرنش

۲- بسط حرکت تأخیری

معادلات اساسی مشتقی

۱- مشتق هم رفت تنسور تنش

۲- مدل‌های مشتقی شبه خطی

۳- مدل‌های مشتقی غیر خطی

۴- مسائل جریان در ریستندگی الیاف برای سیال وايت- متزتر

معادلات اساسی تک انتگرالی

۱- تنسور کرنش محدود

۲- مدل انتگرال شبه خطی

۳- معادلات اساسی غیر خطی انتگرالی

توابع میرا و رهایش از قید زنجیر برای جریان تک و دو محوره

- ۱- پیش بینی مدل دوبی ادواردز
- ۲- کنترل طول کشش و تنسور شعاع ژیراسیون
- ۳- مدل رهایش از قید و توابع میرا
- ۴- رهایش از تنش دو محوره
- ۵- رهایش از تنش برشی
- ۶- کشش تک محوره

معادلات توابع میرا برای معادله BKZ

- ۱- نظری
- ۲- توابع میرا در جریان های کششی و برشی
- ۳- معادلات PSM,LT,WD برای توابع میرا h

مراجع:

1. R. B. Bird, R.C. Armstrong, O. Hassager, "Dynamics of Polymeric Liquids, vol.1,Fluid Mechanics", Wiley-Interscience Publication, 1987.
2. R.G. Larson, Constitutive Equations for Polymer Melts and Solutions, Butterworths, Boston, 1988.
3. J.M. Dealy, J. Wang, Melt Rheology and its Application in the Plastics, (2013)
4. Papers

عنوان درس: اندازه گیری ظاهر اشیاء PE6015

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: رنگ سنجی پیشرفته

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: هدف از این درس بیان مبانی علمی و کاربردی در فیزیک رنگ پیشرفته و اندازه گیری ویژگی های ظاهری مواد می باشد در این راستا به مطالعات نوین در زمینه داده های طیفی، بازسازی آنها، متتابع توری و اهمیت آنها در ظاهر اجسام، پارامترهای ظاهر نظیر برآقیت، پافتار و ... و همچنین روش های شناسایی غیر تخریبی رنگدانه ها با استفاده از طیف سنجی و دیگر مباحث پیشرفته در اندازه گیری رنگ و ظاهر پرداخته می شود.

- ۱- بازسازی داده های طیفی، تصویر پردازی طیفی و ...
- ۲- مدل های مختلف در توصیف رنگی چاپگرها نظیر تکوپیر، بول نلسن و ...
- ۳- معادلات اختلاف رنگ ظاهر رنگی، نظریه های نوین در این ارتباط
- ۴- مفهوم بافتار، اندازه گیری و تاثیر آن در ظاهر اجسام
- ۵- برآقیت اندازه گیری و تاثیر آن در ظاهر اجسام
- ۶- بررسی و اندازه گیری دیگر پارامترهای ظاهر
- ۷- رنگدانه های یا اثر ویژه، پارامترهای ظاهری حاصل و ...
- ۸- شناسایی رنگدانه ها با روش های اسپکتروفوتومتری
- ۹- نظریه ها و معادلات نوین در تطبیق و پابداری رنگی و بکارگیری عملی آنها
- ۱۰- شاخص های جدید در بررسی تاثیر متتابع توری بر رنگ اجسام نظیر CIECRI اصلاح شده، CQS و ...

مراجع

- R. McDonald, Colour Physics for Industry, Society of Dyers and Colourists, 1997.
- Application of Light Scattering to Coatings _ A Users Guide-Michael P. Diebold (auth.)-Springer International Publishing (2014)
- Raimo Silvennoinen, Kai-Erik Peiponen and Kari Muller, Specular Gloss, Elsevier, 2008.
- G Wyszecki, W. S. Stiles, Color Science: Concepts and Methods, Quantitative Data and Formulae, 2nd Edition, 2000.
- H. R Kang, Computational Color Technology, SPIE—The International Society for Optical Engineering, 2006.
- G. A. Klein, Industrial Color Physics, Springer, 2010.
- P. Green, L. MacDonald, Colour Engineering, Wiley, 2002.
- M. D. Fairchild, Color Appearance Models, John Wiley & Sons Ltd, England, 2005.
- R. W. G. Hunt, The Reproduction of Colour, Wiley; 6th, November 8, 2004
- H-Ch Lee, Introduction to Color Imaging Science, Cambridge University Press 2005

- R.C. Gonzalez, R. E. Woods, Digital Image Processing, Pearson; 4ed 2017.
- M. Sonka, V. Hlavac, R. Boyle, Image Processing, Analysis and Machine Vision, Springer US, 1993.

عنوان درس: شیمی و تکنولوژی پوشش‌های پودری PE6017

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: اشنایی با فرآیند تهیه و تولید پوشش‌های پودری، روش‌های اعمال، بررسی خواص و آزمونهای مرتبط و بررسی عیوب و راههای برطرف کردن آنها

۱- مقدمه: روند پیدایش و توسعه پوشش‌های پودری

۱-۱ مقدمه

۲- بازار پوشش‌های پودری

۳- مزایای پوشش‌های پودری

۴- معایب پوشش‌های پودری

۵-۱ نتیجه‌گیری

۲- فرآیند تهیه و تولید پوشش‌های پودری (مواد اولیه و فرآیند ساخت)

۱-۲ مقدمه

۲-۱ مواد اولیه تشکیل دهنده یک پوشش پودری

۲-۲ فرآیند و تکنولوژی تهیه پوشش‌های پودری

۳- آماده‌سازی سطح پیش از اعمال پوشش‌های پودری

۱-۳ مقدمه

۲-۳ روش‌های آماده‌سازی سطوح

۳-۳ تمیز کردن سطح فلزات آهنی (فولاد (نورد گرم و سرد) و فولاد گالوپیزه)

۴-۳ تمیز کردن و آماده سازی سطح فلزات غیر آهنی (الومینیوم)

۴-۴ فرآیند و روش های اعمال پوشش های بودری

۱-۴ اصول چسبندگی در پوشش های بودری

۴-۲ باردارسازی کرونا

۴-۳ باردارسازی ترابیوالکتریک (سایشی)

۴-۴ تنفسگاهای پاشش

۴-۵ فرآیند بستر سیالی

۴-۶ فرآیند بستر سیالی الکترواستاتیک

۴-۷ روش شعله افشانی

۴-۸ مقایسه روش های اعمال

۴-۹ رنولوزی پوشش های بودری

۴-۱۰ فرآیند تشكیل فیلم در پوشش های بودری

۴-۱۱ فرآیندهای ترکیب سازی و مهندسی تولید بودر های پوششی

۵- نوآوری ها در پوشش های بودری

۱-۵ مقدمه

۲-۵ بازارهای جدید

۳-۵ توسعه و نوآوری در تولید

۴-۳-۵ فرآیند VAMP

۴-۳-۵ روش های شفاف اتومبیلی بر پایه زین های اکریلیکی

۴-۳-۵ تولید بودر های متالیک با خواص و دوام بهتر

۴-۴ توسعه هایی نکنولوژی و بهبود سبitem های اعمال بودر

۴-۴-۵ بهبود خواص و ترکیب مواد اولیه

۴-۴-۵ فرآیند پخت و مطالعه سینتیکی و ترمودینامیکی آن

۴-۴-۶ امکان پوشش دهنی زیرآبدهای حساس به دما

۴-۵ شیمی و فناوری رزین های مصرفی در پودرهای پوششی

۴-۶ پوشش های پودری پخت شونده با برونهای UV

۴-۷-۱ تشکیل قیام و فرآیند پخت

۴-۷-۲ شیمی پوشش های UVPC

۴-۷-۳ بازارهای پودرهای UV پخت شونده

۴-۶ پارامترهای موثر و روش های کنترل صابعات پوشش های پودری در هنگام مصرف

۴-۶ مقدمه

۴-۶-۱ راندمان انتقال

۴-۶-۲ روش پاشش الکتروستاتیک و مشکلات تنفس های پاشنده

۴-۶-۳ فضایا قفس فارادی

۴-۶-۴ عوامل موثر بر ایجاد فضای فارادی و راندمان انتقال

۴-۶-۵ محاسبه هزینه پوشش دهنی و پودر مصرفی

۴-۶-۶ آزمون های ویژه تعیین خواص پوشش های پودری

۴-۶ مقدمه

۴-۶-۷ خواص عمومی و آزمون های ویژه پودرهای پوششی

۴-۶-۸ ارزیابی پودر در مرحله اتمال (مرحله پاشش)

۴-۶-۹ آزمون های ویژه فیلم های پوشش های پودری

۴-۶-۱۰ عیوب و راههای برطرف کردن آنها

۴-۶ مقدمه

۴-۶-۱۱ آماده سازی به عنوان یک منشا خطأ

۳-۸ عیوب بوجود آمده در پودرهای پوششی

۴-۸ وجود مغایب در پوشش پودری پخت شده

۵-۸ ناقص سطحی

مراجع

1. Powder Coatings Chemistry & Technology, Emmanouil Spyrou, 3rd edition, 201 2014.
  2. Powder Coatings Chemistry & Technology, Pieter Gillis de Lange, 2nd edition, 2012.
  3. Powder Coatings: Chemistry and Technology, 1st Edition, Tosko Aleksandar Misev (Author).
  4. D. M. Howell, "Powder Coatings: The Technology, Formulation and Application of Powder Coatings, Edited by: Sanders J. D., Volumes 1 and 2, Publisher: John Wiley & Sons, London UK, 2000.
  5. B. Utech, "A Guide to High-performance Powder Coating", Society of Manufacturing Engineers, Michigan, 2002.
- ع "شیمی و تکنولوژی پوشش‌های پودری", الکساندر میسو، ترجمه شی بازگیری قرد و م سیر عابدینی، انتشارات پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، تهران، ۱۳۸۳.
- ۷ "میانی و کاربرد پوشش‌های پودری، م سیر عابدینی، انتشارات فرگستر بهاران، ۱۳۸۵.
8. Gregory J. Bocchi, Powder coating, in: N.P. Liberto (Ed.), The Complete Finisher's Handbook, The Powder Coating Institute, 1996.
  9. D.A. Bate, The Science of Powder Coatings, Vol. 1, SITA Technology, 1990.
  10. G.D. Crapper, Synthesis and properties of epoxy/polyester based powder coatings, Ph.D. Thesis, UMIST, Material Science Centre, 1993.
  11. N. Liberto (Ed.), User's Guide to Powder Coating, fourth ed., Society of Manufacturing Engineers, Michigan, 2003.
  12. J. Hess, Powder powder everywhere, "Coat. World", 36, 1999.
  13. I.M. Ward, D.W. Hadley, An Introduction to the Mechanical Properties of Solid Polymers, John Wiley & Sons, Chichester, UK, 1993.
  14. [12] Z.W. Wicks, F.N. Jones, S.P. Pappas, Organic Coatings, Science & Technology, second ed., Wiley– Interscience Publ., New York, 1999.
- ۱۵ خواص فیزیکی و مکانیکی پوشش‌های پلیمری، م سیر عابدینی، م اسفند، انتشارات پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، ۱۳۹۵

عنوان درس: کلوئیدها و سطوح مشترک PE6016

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: شیمی سطح

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: آشنایی با سطوح مشترک و پدیده‌های مرتبط، نیروهای اثر گذار و برهمنشیهای موجود در سیستمهای کلوئیدی

- ۱- مقدمه و تعریف کلوئیدها، سطوح و سطوح مشترک
- ۲- محدوده‌های کاری علم شیمی کلوئید و سطوح مشترک
- ۳- رفتار فرکتالی در سامانه‌های کلوئیدی
- ۴- رسوب کردن و نفوذ
- ۵- ترمودینامیک محلولها؛ پدیده‌های اسمزی و دونان
- ۶- ریولوری پراکنه‌ها، اثرات الکتروویسکوز و ویسکوالکتریک
- ۷- اعداد بدون بعد در سامانه‌های کلوئیدی
- ۸- نیروهای واندروالس
- ۹- نیروهای الکترواستاتیک
- ۱۰- برهمنشیهای دیگر در سیستمهای کلوئیدی
- ۱۱- پدیده‌های الکتروکینتیک
- ۱۲- ابیوهش و یايدارسازی در سامانه‌های کلوئیدی

مراجع:

- 1- *Principles of Colloid and Surface Chemistry*, Hiemenz, P.C. and Rajagopalan R., Dekker, 1997.
- 2- *Emulsions, Foams and Suspensions-Fundamentals and Applications*, Schramm, L.L., Wiley-VCH, 2005.
- 3- *Surface and Colloid Chemistry, Principles and Applications*, Birdi K. S., CRC Press, 2010.

- 4- *Surfaces, Interfaces and Colloids*, Myres D., Wiley-VCH, 2nd Edition, 1999.
- 5- Applied Colloid and Surface Chemistry, Pashley, R.M. and Karaman, M.E., John Wiley, 2004.

عنوان درس: مدل سازی مولکولی PE6018

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

هدف: درس مدل سازی مولکولی مواد مقدمه‌ای از روش‌های مختلف مدل سازی و شبیه‌سازی در مقیاس‌های مولکولی، که پوشش دهنده مقدماتی از روش‌های مدل سازی مکانیک کوانتومی، مدل سازی در مقیاس اتمی (مانند دینامیک مولکولی) و همچنین مدل سازی‌های دانه درشت، را فراهم می‌آورد. شبیه‌سازی‌های مولکولی و اتمی به عنوان یک الگوی جذاب و نوین در علوم مواد، ابزارهای توانمندی در توسعه و طراحی مواد نو به حساب می‌آیند. این روش‌ها با استفاده از طراحی از پایین با بالا (bottom-up) مواد، امکان پیش‌بینی خواص مختلف آنها را به سادگی ممکن ساخته‌اند و افق‌های جدیدی برای طراحی موادی سبکتر، مستحکم‌تر، سازگارتر با محیط زست و ارزان‌تر را گشوده‌اند. گاربرد این روش‌ها به خصوص در مواد پلمری و رنگ‌ها اهمیت دو جندان می‌باشد، چنان‌که با چیدمان بلوك‌های ساختاری فراوان این مواد در کنار یکدیگر و مطالعه تاثیر طراحی‌های مختلف مولکولی بر خواص نهایی، هزینه تولید و بهینه‌سازی ساختاری را در این دسته از مواد بسیار کاهش می‌دهد. به همین صورت در سامانه‌های رنگی که سیالاتی متشکل از اجزای بسیار زیاد و متنوع و در برگیرنده برهمنکش‌های سطحی پیچیده هستند، به شناخت مکانیزم‌های این برهمنکش‌ها و در نهایت به پیش‌بینی رفتارهای این سامانه‌ها کمک شایانی خواهد کرد. از این رو، در این درس دانشجویان علاوه بر مجیز شدن به دانش بنیادی روش‌های مدل سازی و شبیه‌سازی مولکولی، به توانایی‌های اجرایی در این عرصه نیز دست خواهند یافت.

سفرصل‌ها:

۱- اهمیت مدل سازی و شبیه‌سازی در علوم مواد

۲- شبیه‌سازی دینامیک مولکولی

- مقدمات روش دینامیک مولکولی
- توسعه تئوری‌های دینامیک مولکولی
- الگوریتم‌های و ساختارهای مورد استفاده در دینامیک مولکولی
- برهمنکش‌ها در دینامیک مولکولی
- Ensemble های مختلف در دینامیک مولکولی
- روش‌های تحلیل داده‌های بدست آمده از شبیه‌سازی‌های دینامیک مولکولی
- روش‌های دانه درشت (coarse-grained methods)

- کاربردهای دینامیک مولکولی برای مواد پلیمری
- پیش‌بینی خواص مختلف پلیمرها
- محلول‌های پلیمری
- سامانه‌های کلوئیدی رنگی
- برهمنکش‌ها در سطوح مشترک
- کاربرد روش دینامیک مولکولی برای تولید پوشش‌های پلی‌بورتانی

۳- مقدمات شبیه‌سازی به روش مونت‌کارلو

- مقدمات مکانیک آماری
- روش مونت‌کارلو
- الگوریتم‌های مورد استفاده در روش مونت‌کارلو
- Ensemble های مختلف در روش مونت‌کارلو
- روش‌ها و الگوریتم‌های مونت‌کارلو در سامانه‌های پلیمری
- کاربردهای روش مونت‌کارلو برای واکنش‌های

۴- مقدمات شبیه‌سازی به روش Brownian dynamics

- مقدمات برهمنکش‌های سامانه‌های کلوئیدی
- روش Brownian dynamics
- کاربردهای روش Brownian dynamics برای کلوئیدهای رنگی

۵- مقدمات مدل‌سازی کوانتومی و روش مکانیک آماری

- مقدماتی بر مکانیک کوانتومی
- *ab initio*
- Density functional theory
- روش‌های semi-empirical

مراجع

- 1- Hinchliffe, Alan. *Molecular modelling for beginners*. John Wiley & Sons, 2005.
- 2- Frenkel, Daan, and Berend Smit. *Understanding molecular simulation: from algorithms to applications*. Vol. 1. Elsevier (formerly published by Academic Press), 2002.
- 3- Sholl, David, and Janice A. Steckel. *Density functional theory: a practical introduction*. John Wiley & Sons, 2011.
- 4- Binder, Kurt, ed. *Monte Carlo and molecular dynamics simulations in polymer science*. Oxford University Press, 1995.

- 5- Gujrati, Purushottam D., and Arkady I. Leonov, eds. *Modeling and Simulation in Polymers*. John Wiley & Sons, 2010.

